ЭКЗЕМПЛЯР Ф.Б. САГУ читального зала

БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 238 (1242)
3 ДЕКАБРЬ ЧОРШАНБА 1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Тожикистон пахтакорларининг ғалабаси

Тожикистон меҳнаткашлари шонли ғалабага эришдилар — республика 1 декабрда пахта тайёрлаш планини бажарди. Ўрта ҳисобда ҳар гектар ердан 25,9 центнердан пахта олинди, шу жумладан, совет сортлари — 27,2 центнердан, ингичка толали сортлар — 23,8 центнердан олинди. Бутун пахтанинг қарийб 80 процентни биринчи сортга қабул қилиниб давлатга сотилди.

Тожикистоннинг колхоз ва совхоз далаларида ҳали пахта кўп. Етиштирилган пахтани батамом йиғиштириб олишни республикамизнинг меҳнаткашлари СССР халқлари олдидаги ўзларининг ватанпарварлик бурчи деб биладилар. Бугун Тожикистон КП Марказий Комитети, республика Олий Советининг Президиуми ва Министрлар Совети барча партия, совет, касаба союз, комсомол ташкилотларига, колхоз правлениеларига, совхоз директорларига, пахтакорларга ва Тожикистоннинг барча меҳнаткашларига мурожаат қилиб, йиғим-терим суръатини пасайтирмасдан 7 декабргача пахтакорларнинг Бутуниттифоқ кенгашида олинган мажбуриятни бажаришга, 20 декабргача эса бутун ҳосилни йиғиб-териб олишга ҳамда 25 декабрга қадар ерни шудгор қилиб, зарур бўлган миқдорда ўғит тайёрлаб қўйишга ҳамда келгуси йилнинг мўл ҳосили учун мустаҳкам замин яратишга даъват қилдилар.

(ТожикТАГ).

Барча куч ва воситаларни даладаги ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай тезроқ териб олишга сафарбар қилайлик!

Суратларда: 1. Механизаторлардан М. Солиев (олдинги қаторда) ва Мирзақулов (орқада) ўртоқлар ўз агрегатларидан унумли фойдаланиб, Гулистон районидаги Крупская номли колхоз далаларида кунига 8-9 тоннадан кўсак тераётирлар. Колхозда барча ишчи кучлари ва техника воситалари теримга жалб қилинганлиги туфайли ҳам кундан-кунга суръат ошмоқда. 2. Шу райониинг «Красний Восток» колхозида терилган кўсаклар пешма-пеш кўсак чувиш машиналарида чувилмоқда. Колхознинг 4-бригадасига хизмат қилаётган комсомол-ёшлар бригадаси аъзолари агрегатларнинг тўхтовсиз икки сменада ишлашига, ишнинг сифатли бажарилишига алоҳида аҳамият бермоқдалар. Бу ерда кунига 15 тоннадан кўсак чувилмоқда. Кўсак чувиш машинасида хизмат қилувчи ўртоқ М. Сулаймонов (олдинги қаторда) ҳаммага намуна кўрсатиб ишлаётир. 3. Бушуев номли совхознинг 1-бўлимида пахталар пешма-пеш қуритилмоқда. Сушилкада иш икки сменада ташкил этилган. Сушилкачилардан Б. Бэйсов ва У. Юсупов ўртоқлар пахтани сифатли қуритилишига катта эътибор берадилар. Бу ерда кунига 18-20 тонна пахта қуритилмоқда.

В. Салов фотолари.

Партия маорифи шохобчаларида янги ўқув йили

Областимиз партия маорифи шохобчаларида янги ўқув йили бошланди. Мингларча коммунистлар билан бир қаторда партиясизлар кенг оммаси сиёсий мактаблар, тўгараклар ва семинарларда марксизм-ленинизм назариясини ўрганишга, ўз сиёсий савияларини ошириш ва иқтисодий билимларни эгаллашга зўр иштиёқ билан киришдилар.

Бу йил партия маорифи системасидаги янги ўқув йили мамлакатимизнинг бутун меҳнаткашлари партия XXI съездига зўр шодлик билан тайёрланаётган, СССР экономикаси ва маданиятини ривожлантиришнинг ўртоқ Н. С. Хрушчев доклади тезисларида баён қилинган порлоқ истиқбол режаларини кенг муҳокама қилаётган бир шароитда бошланди.

Коммунистик қурилишнинг бу янги, улуғвор программаси партия ташкилотларидан барча идеология ишлари савиясини юксак даражага кўтаришни, партия ва совет давлати сиёсатини онгли, актив равишда амалга оширувчилар бўлган коммунистларни марксча-ленинча тарбиялаш ишларини ҳар томонлама яхшилашни, меҳнаткашлар кенг оммасининг онглилигини оширишни талаб этади.

Областимиздаги кўпгина партия ташкилотлари КПСС XX съездидан кейинги йилларда марксча-ленинча ўқишга раҳбарликни бирмунча яхшиладилар, коммунистларнинг ғоявий-сиёсий билим даражаларини ошириш, назарияни ўрганишда догматизм ва қироатхонликни тугатиш соҳасида анча иш қилдилар. Бунда асосий эътибор партия маорифининг тарбиявий ролини оширишга, пропаганданинг коммунистик қурилиш практикаси билан чамбарчас боғлаб олиб боришга қаратилди.

Лекин ўтган ўқув йили якунлари яна шуни ҳам кўрсатдики, бир қанча тўгарак ва семинарларда расмиятчилик элементларига йўл қўйилди, машғулотлар паст савияда, қуруқ ва зерикарли қилиб ўтказилди. Баъзи партия ташкилотлари тўгарак ва семинарлар ишига раҳбарлик қилиш, уни ташкил этиш, партия маорифи шохобчалари устидан системали контроллик ўрнатишга бепарво муносабатда бўлдилар. Жумладан, Оҳангарон, Калинин. Верхне-волинск район партия ташкилотлари кадрларни тарбиялашда муҳим восита бўлган КПСС тарихини ўрганиш тўгаракларини ташкил этишнинг аҳамиятига етарли баҳо бермадилар. Шунингдек Бўка. Пискент. Чиноз. Ўртасарой районларида эса умумий ва сиёсий маълумоти етарли бўлмаган коммунистлар учун ақалли бирорта ҳам сиёсий мактаб ташкил этилмади. Эндиликда бундай камчиликларга узил-кесил барҳам бериш керак.

Янги ўқув йилида партия маорифи олдида катта ва масъулиятли вазифалар турибди. Партия ташкилотларининг асосий вазифаси — коммунистларни марксизм-ленинизм асосларини билиш, ижтимоий ривожланиш қонунларини, коммунизм қуриш қонунларини билиш. Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг ички ҳамда ташқи сиёсатини чуқур тушуниш билан қуроллантиришдан иборатдир. Шунинг учун ҳам улар партия аъзоларини марксча-ленинча дунёқараш, коммунистик ғоявийлик, назарияни ижодий ўрганиш, буржуазия идеологиясининг ҳар қандай кўринишларига қарши муросасиз бўлиш руҳида тарбиялашлари лозим.

КПСС тарихини ўрганиш тўгаракларида ва семинарларида бу фанни ўрганишни яхшилашга алоҳида эътибор бериш керак. Диалектик ва тарихий материализм асосларини, сиёсий иқтисодни, марксизм-ленинизм назариясини ҳамда халқаро ишчилар ҳаракати ва коммунистик ҳаракат практикасининг айрим проблемаларини ўрганишга бағишланган тематик тўгараклар ва семинарларни анча кўпайтириш мақсадга мувофиқдир. Чунки коммунистлар ва партиясизлар кенг оммасида бу масалаларни ўрганишга қизиқиш тобора кучаймоқда. Тошкент шаҳар партия ташкилотларида коммунистларнинг истакларига мувофиқ бу йил КПСС тарихини ўрганиш тўгарак ва семинарларининг сони ўтган йилга нисбатан анча кўп ташкил этилгани шундан далолат бериб турибди.

Партия маорифи шохобчаларида аввалги йиллардагидек бу гал ҳам иқтисодий билимларни ўрганиш катта ўрин эгаллаши керак. Янги ўқув йилида кадрларнинг иқтисодий билим олишларини тўғри ташкил этиш, машғулотларнинг юксак ғоявий назарий савияда олдимизда турган конкрет хўжалик вазифалар билан маҳкам боғлаб ўтилишини таъминлаш партия ташкилотларининг муҳим вазифасидир.

Маълумки, бизда сиёсий билимлари етарли бўлмаган ўртоқлар ҳали ҳам бор. Шу сабабли яқинда партияга кирган ва назарий билимларнинг минимумини эгаллаб олмаган ана шундай коммунистларни сиёсий жиҳатдан тайёрлашда биринчи мажбурий босқич бўлган сиёсий мактабларни бу йил янада кўпайтириш, шунингдек коммунистларнинг мустақил ўқишини бутун чоралар билан яхшилаш муҳим аҳамиятга эга. Шунга кўра, саноат корхоналари, муассаса ва колхоз, совхозларнинг бошланғич партия ташкилотлари ҳамда партия комитетлари айрим фанларга, марксизм-ленинизм назариясининг энг муҳим конкрет проблемаларига бағишланган семинарлар ташкил этишлари, муайян циклларда лекциялар ўқишни кенг одат тусига киритишлари, группа-группа ва якка консультациялар ўтказишни уюштиришлари лозим.

Янги дарсликлар чиқиши, хусусан КПСС тарихи дарслигининг нашр этилиши муносабати билан бу йилги ўқув йилида пропагандист кадрларни танлаш ва тарбиялаш айниқса муҳимдир. Тажрибали пропагандист кадрларни ёз даврида тайёрлаш практикаси унчалик ижобий натижалар бермаётганлигини кўрсатмоқда. Эндиликда партия комитетлари ҳузурида бутун ўқув йили давомида вақти-вақти билан пропагандистларнинг қисқа муддатли курслари ва семинарларини ўтказиш мақсадга мувофиқдир.

Сиёсий маориф уйлари ва кабинетлари коммунистлар ва зиёлилар кенг оммасини марксча-ленинча тарбиялаш, мактаблар, тўгараклар ва семинарлар раҳбарларининг пропагандистлик маҳоратини оширишга даъват этилгандирлар. Шунинг учун ҳам уларни партия маорифининг чинакам марказларига, таянч пунктларига айлантириш партия комитетларининг диққат марказида туриши керак.

Сиёсий маориф партия ишининг энг муҳим участкасидир. Шундай экан партия пропагандасини тубдан яхшилаш, унинг ғоявий-назарий савиясини ҳозирги юксак вазифалар даражасига кўтариш, пропагандистларнинг энг яхши тажрибаларини оммалаштириш, комсомол ва ёшларнинг сиёсий ўқишини намунали ташкил этиш, бу ишларнинг тағин ҳам таъсирлироқ, мақсадга мувофиқроқ, жанговар бўлишини таъминлаш район, шаҳар партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг бевосита бурчидир.

МУСОБАҚАДОШЛАР

Бир-бирига туташиб кетган кенг пахтазорлар оралаб бормоқдамиз. Ғўза тупларидаги кўсаклар, пахталар киши кўзини қамаштиради.

— Мана шу карталар ўртоқ Хошим Қундузовнинг бригадасига қарашли, — деди ҳамроҳимиз.

Биз бригада аъзолари меҳнат қилаётган томонга йўл олдик. Бригадир Ҳошим ака ҳам шу ерда теримчилар орасида ишнинг боришини кузатиб, тўкилган, чаноқда қолган пахталарни териб юрган экан. Биз у билан самимий сўрашдик ва бригадада ишнинг қандай ташкил қилинганлигини гапириб беришни илтимос қилдик.

— Бизда 56 гектар пахта майдони бор, — бригадир ўнг қўли билан ён томонидаги кенг пахтазорга ишора қилиб гапира бошлади. — 35 гектар ерда квадрат-уялаб пахта етиштирдик. Эрта баҳордан бошлаб фидокорона меҳнат қилган, мўл ҳосил етиштирган колхозчиларимиз уни йиғиб-териб олишни ҳам уюшқоқлик билан ўтказмоқдалар...

Шуни айтиш керакки, бу бригада йиллик планни бундан бир неча кун олдин бажариб, давлатга 95 тонна пахта топширган экан. Бригада аъзолари шу кунларда қўшимча мажбурият юзасидан давлатга пахта топширмоқдалар.

Бригадир чеккадан туриб, чаққонлик билан пахта тераётган бир қизни бизга кўрсатди. Қизнинг исми Шуҳратой, фамилияси Ҳусаинова экан. Шуҳратой ҳозирга қадар хирмонга 10 тоннадан кўпроқ пахта топширибди. Шу кунларда ҳам астойдил меҳнат қилиб, кунига 200-220 килограммдан кўсак тераётир. Колхозда бундай чевар теримчилар кўп. Шуҳратойнинг мусобақадоши — 3-бригаданинг аъзоси Марҳамат Абдукаримова ҳам кунига 250 — 280 килограммдан кўсак тераётир.

Бу иккала мусобақадош тўғрисида колхоздагилар хурсанд бўлиб сўзлашади. Мусобақадошлар мавсумда 20 тоннадан пахта териб бериш юзасидан олган мажбуриятларини албатта бажариш учун тинмай меҳнат қилмоқдалар. Уларнинг сўзи билан иши бир. Бу иккала комсомол аъзоси, албатта ўз мажбуриятини бажаради.

З. ТУЛАГАНОВ,
М. САМАДОВ,
Пискент районидаги Хрушчев номли колхоз.

Шу куннинг фидокор кишилари

Ҳаммаёқ лой, кўчаларда юриш, далаларда ишлаш машаққатли бўлиб қолди. Лекин колхозларда иш бетўхтов давом этмоқда. Сушилкалар ишламоқда. Кундузлари далаларда кўрак терилмоқда, кеч пайтлари одамлар тўда-тўда бўлиб кўсак чувимоқдалар. Ерлар сал қуриши билан ҳамма далага ёпирилади. Иш, ҳаракат, кураш давом этади.

Ёғингарчиликдан кейин бир иш икки бўлар экан. Ҳаво очиқлигида терилган кўсаклар тўппа-тўғри кўрак чувиш машиналарига солина берарди. Ёғингарчилик кунлари терилган кўсаклар эса олдин сушилкаларда қуритилиб сўнгра машинада чувилмоқда. Лекин бу ҳол ҳеч кимни чўчитмайди, ҳеч кимни саросимага солмайди. Коржома кийган кишилар ҳеч нарсадан қайтмайди. Фалон жойга бориб ишлаш керак дейилдими, бас, ўша вазифа адо этилади.

Бугун тонг отиши билан кўчаларда ҳаракат бошланиб кетди. Ерлар анча сергиб қолган. Ёшу-қари, эркак-аёл, раҳбар ёки хизматчи ҳам далага томон шошади. Одамлар баъзан машиналарда, араваларда, баъзан пиёда ўтиб борадилар.

Катта кўча бўйидаги сушилка атрофига тўкилган пахталарни териб юрган бир мўйсафид одамлар оқимини кўриб бирдам тик туриб қолди. У эл ишини азиз ва муътабар билган шу коржома кийган кишиларнинг иродасига, ғайрат ва шижоатига, ишга меҳр ва ихлос қўйиб астойдил ҳаракат қилаётганликларига қайта-қайта тасанно ўқирди.

Шу чолнинг юрагини эритган, унинг дилида қандайдир илиқ ҳис уйғотган бу одамларнинг кўринишлари, интилишлари бир-биридан сира фарқ қилмайди. Аммо уларнинг касбкорлари хилма-хил. Улар орасида машҳур Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчи, хизматчилари, чўлда бўстон яратаётган энг ёш Янгиер шаҳрининг аҳолиси, Бўстонлиқ районининг меҳнатсевар колхозчилари, хизматчилари, Ховос районидан келган чорвадорлар, ғаллакорлар, боғбонлар бор. Аммо бу ерда уларни бир сўз билан «ёрдамчилар» ёки «теримчилар» деб аташади. Улар колхозчилар билан ҳамкор ва ҳамнафас бўлиб меҳнат қилмоқдалар, район пахтакорларининг оғирини енгил қилишда мадад бермоқдалар.

Ҳозир Гулистон районидаги Карл Маркс номли колхоз пахта тайёрлашда биринчи, «Красний восток» колхози иккинчи ўринда кетаяпти. Бу ишда колхозчилар билан бирга ёрдамга келган кишиларнинг ҳиссаси катта.

— Биз, — дейди Карл Маркс номли колхоз раиси Пардаев, — тўқимачилик комбинати ишчи, хизматчиларига қойил қолдик. Улар жуда интизомли, уюшқоқлик билан меҳнат қилишмоқда.

Ҳақиқатан ҳам Тошкент тўқимачилик комбинатининг йигирув фабрикасидан келган ёрдамчилар юксак интизом намуналарини кўрсатмоқдалар. Улар 13 ноябрдан бери 4 колхозда ишлаб 561 тонна кўрак териб колхозчиларнинг олқишларига сазовор бўлдилар.

«Красний восток» колхозида ҳам колхозчилар ва ёрдамчилар астойдил ишлаганлари туфайли план 84 процентдан ошди. 12 бригададан 4 таси планини ошириб бажарди. 3 бригаданинг плани 100 га яқинлашиб қолди. Ҳозир бу колхозда ёрдамчилар ва колхозчилар 7 та катта группага бўлиниб кўрак термоқдалар.

Шу кунларда барча колхозчилар ва ёрдамчилар ўртасида Ўзбекистон КП Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг пахта майдонларида ишлаб турган барча кишиларга қарата чиқарган Мурожаатига жавобан ҳар бир теримчи кунига қанчадан кўсак териб бериш ҳақида конкрет мажбурият олиб ғайрат кўрсатиб меҳнат қилмоқда.

Бўстонлиқ районидан келган 900 киши шу кунларда Гулистон районидаги колхозларда зўр маҳорат билан ишламоқда. Шу райондаги Наримонов номли, «Чирчиқ», «Қозоғистон ССР 30 йиллиги» колхозларининг аъзолари 80-90 килограммдан кўсак термоқдалар. Бўстонлиқлик теримчи комсомолка Турғунбоева 2 тонна, Бердибекова 2,2 тонна, Акромов 2,5 тонна кўрак териш мажбуриятини олганлар. «Красний восток» колхозининг теримчиларидан Ҳидоят Ҳасанова, Каромат Йўлдошева, Турсун Бойзоқова ва бошқалар мавсум бошидан бери 15 тоннадан пахта тердилар. Улар Мурожаатга жавобан кунига 150-200 килограммдан кўсак теришга аҳд қилдилар. Барча район ва барча ташкилотлардан келган ёрдамчилар, колхозчилар ҳам шу хилда мажбурият олиб, қолган ҳосилни йиғиб олиш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Кечаси соат 2. Лекин «Красний заря» колхозининг 1-участкасидаги сушилка тинимсиз ишламоқда. Тракторчи Юсуфжон Эргашев, колхозчи Худойқул Анорқулов ва бошқалар ҳаракатда. Улар сушилканинг бетўхтов ишлашини таъминлаб кунига 7-8 тонна пахта қуритиб бермоқдалар.

Гулистон районидаги теримчилар, ёрдамчилар, сушилкаларда ишлаб турган юзлаб кишилар, шофёрлар, аравакашлар, Ўзбекистон партия ва ҳукуматининг Чақириғига жавобан ишда юқори кўрсаткичларга эришиб, республикамизда уч миллион тонна пахта тайёрлашга ҳисса қўшаётирлар.

Меҳнатни азиз билган, уни улуғлаган, муътабар тутган шу коржома кийган кишиларни ҳар қанча мақтасанг ҳам оз. Балли азаматлар!

Б. ХАЛИЛОВ.
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

Ёш бригадирнинг дастлабки ютуғи

Тошбек Ҳатамов ўтган йили Навоий номли 11-ўрта мактабнинг X синфини муваффақиятли тамомлаган эди. Тошбек ҳаёт йўлланмасини олгач, касб танлашда иккиланиб ўтирмади. Ўзи туғилиб ўсган колхозда қолиб ишлай бошлади. Тез орада колхозчилар звено бошлиғи қилиб тайинлашди.

Тошбек бошчилик қилган звено ўтган йили 16 гектар ернинг ҳар гектаридан давлатга 23 центнердан «оқ олтин» топширди. Бу йил колхозчилар ўртоқ Ҳатамовга катта ишонч билдириб, уни 6-бригадага бошлиқ қилиб тайинлашди.

Тошбек дастлабки пайтларда ишда бирмунча қийинчиликларга дуч келди. Бироқ кекса пахтакорлар билан маслаҳатлашиб, колхоз правлениеси ва бошланғич партия ташкилотининг ёрдамига суянган, йўлйўриқ олган ҳолда иш юритди. Натижада ҳосил мўл бўлди. Бригада аъзолари 55 гектар ернинг ҳар гектаридан 21 ўрнига 28 центнердан «оқ олтин» етиштириш юзасидан олган мажбуриятларини шараф билан бажариш учун далада қолган ҳосилнинг бир граммини ҳам нобуд қилмай она-Ватанга етказиб бермоқдалар. Колхозчилардан Эшонқул Ҳатамов, Олтин Боймуротов ва Шарофат Мамировалар кунлик нормаларини 1,5-2 ҳиссадан адо этиб, бошқа теримчиларга ўрнак бўлмоқдалар. Уларнинг ҳар бири бу йил мавсумда 15 тоннадан «оқ олтин» териб беришга аҳд қилишган. Шу вақтгача улар 10-11 тоннадан пахта териб қўйишди.

Илғор теримчиларнинг фидокорона меҳнати туфайли кунлик топшириқ доим ошириб бажарилмоқда.

Верхне-волинск район партия комитетининг яқинда бўлиб ўтган бюросида ёш бригадир ўртоқ Тошбек Ҳатамов партия аъзолигига кандидат қилиб қабул қилинди. Биз ўртоқ Ҳатамовдан ўқишни давом эттириш истагингиз борми, деб сўрадик

— Мен икки йилдан бери колхозда ишлаб тажриба орттирдим. Келгуси йилдан бошлаб Тошкент Қишлоқ хўжалик институтида сиртдан ўқимоқчиман. Шу билан бирга бригадирликни ҳам давом эттираверaман, — деди у.

М. УММАТОВ.

ВЦСПС ПРЕЗИДИУМИДА

Касаба союз аъзолик билетларини айирбошлаш тўғрисида

ВЦСПС президиуми 1959 йил 1 апрелдан тортиб 1961 йил 1 январигача касаба союз аъзолик билетларини айирбошлашни ўтказишга қарор қилди. Бу қарор янги хилдаги ягона касаба союз билетини жорий қилиш мақсадида ҳамда кўпгина касаба союз аъзоларининг қўлидаги аъзолик билетлари айрим касаба союзларининг номларида рўй берган ўзгаришларга мос бўлмаганлигини назарга олиб қабул қилинди.

ВЦСПС президиуми республика, ўлка, область, район, шаҳар советлари, фабрика-завод ва маҳаллий комитетлар зиммасига касаба союз аъзолик билетлари айирбошлашни касаба союзларининг ишини янада яхшилашга ҳамда уларнинг коммунистик қурилишдаги ролини оширишга қаратилган муҳим ташкилий тадбир сифатида ўтказиш вазифасини юклади. (ТАСС).

Ернинг учинчи сунъий йўлдоши парвозда

2 декабрь эрталаб соат 6 га қадар учинчи сунъий йўлдош Ер атрофини 2764 марта айланиб чиқди. Учирувчи ракета Ер атрофини йўлдошдан 116 марта кўпроқ айланиб чиқди.

4 декабрда сунъий йўлдошни эрталаб қуёш чиқиши олдидан жанубий кенгликнинг 12 градусидан 60 градусигача ва кечқурун қуёш ботганидан кейин шимолий кенгликнинг 12 градусидан 67 градусигача кўриш мумкин. (ТАСС).

ОБЛАСТЬ РАЙОНЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1958 ЙИЛ 2 ДЕКАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Районлар	Мавсум бошидан бери	Бир кунлик ўсиш
Бўстонлиқ	90,10	0,70
Пискент	85,83	0,30
Боёвут	84,31	0,49
Қуйи Чирчиқ	83,82	0,60
Бўка	82,15	0,43
Бекобод	81,61	0,50
Оққўрғон	80,33	0,35
Юқори Чирчиқ	78,89	0,55
Верхне-волинск	78,44	0,66
Ўрта Чирчиқ	76,56	0,36
Гулистон	76,46	0,39
Мирзачўл	76,44	0,28
Октябрь	73,93	0,61
Сирдарё	72,56	0,30
Қуйи Чирчиқ	72,22	0,66
Чиноз	71,37	0,43
Ўртасарой	71,29	0,20
Янгийўл	64,77	0,49
Оҳангарон	51,02	0,48
Калинин	45,19	1,03
область бўйича:	77,12	0,44

Мусобақа илғорларига кўчма Қизил байроқ берилди

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети бу йилги ҳосилни йиғиб-териб олишда область колхоз ва совхозларига актив ёрдам бераётган олий ўқув юртлари, махсус ўрта ўқув юртлари ва ўрта мактаблар коллективлари ўртасидаги социалистик мусобақанинг 20 ноябрдан 1 декабргача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетига** (ректори **Содиқов,** партия ташкилотининг секретари **Ғаниев,** комсомол ташкилотининг секретари **Куценко** ўртоқлар) берилди. Университет коллективи шу ўн кун ичида 2102 тонна кўсак терган, ҳар бир теримчи ўрта ҳисобда бир кунда 110 килограммдан кўсак терган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Бўстонлиқ районидаги **Абай номли мактаб коллективига** (директори **Сарсенов,** партия ташкилотининг секретари **Крежнева,** комсомол ташкилотининг секретари **Нуритдинов** ўртоқлар) берилди. Бу мактаб коллективи ўтган ўн кунликда 86 тонна кўсак терган, ҳар бир теримчи бир кунда ўрта ҳисоб билан 95,5 килограммдан кўсак терган.

Илғор теримчиларни мукофотлаш учун В. И. Ленин номидаги Ўрта Осиё Давлат университетига 3 минг сўм, Абай номли мактабга 1500 сўм пул берилди.

Область партия комитети ва область ижроия комитети ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини бажаришда Медицина, Молия-иқтисод, Низомий номидаги педагогика, фармацевтика, чет тиллар институтларининг, ҳисобчи-бухгалтерия техникуми, савдо-пазандалар мактаби, алоқа техникуми, маданий- оқартув мактаби, ўрмон-мелиорация ва шаҳар маҳаллий саноатига қарашли индустриал техникумлари, Чирчиқ шаҳридаги 13- ҳунар мактаби, Тошкент шаҳридаги 11, 14, Бўка районидаги Айний номли, Паркент районидаги 12, Пискент районидаги Ҳамза номли, Сирдарё районидаги 28, 12, Қуйи Чирчиқ районидаги Жамбул номли, Қорасув районидаги 18, Тошкент шаҳрининг Октябрь районидаги 36, 14, Марказий районидаги 2 ҳамда Киров районидаги 5 ва 125- мактаблар коллективларининг яхши ишлаганликларини қайд қилдилар.

* * *

Ўзбекистон КП Тошкент область комитети ва область ижроия комитети кузги шудгорлашнинг бориши юзасидан районлар ва совхозлар ўртасида бошланган социалистик мусобақанинг 26 ноябрдан 30 ноябргача бўлган якунини кўриб чиқдилар.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи **Қорасув районига** (район партия комитетининг секретари **Муҳамедов**, район ижроия комитетининг раиси **Убайдуллаева,** қишлоқ хўжалиги бўйича район инспекциясининг бошлиғи **Деревянко** ўртоқлар) берилди. Бу районда кузги шудгорлаш плани муддатидан илгари 103 процент бажарилган, ерлар сифатли шудгор қилинган.

Область партия комитети ва область ижроия комитетининг кўчма Қизил байроғи Тошкент районидаги **«Бўзсув» совхозига** (директори **Аҳмедов,** партия ташкилотининг секретари **Орипов,** ишчилар комитетининг раиси **Иноятов** ўртоқлар) берилди. Бу совхоз бўйича ўтган беш кун ичида пландагига нисбатан 28 процент ер шудгор қилиниб, план 80 процент бажарилган.

Область партия комитети ва область ижроия комитети Тошкент, Оҳангарон ва Қуйи Чирчиқ районлари, Тошкент наслчилик ва «Назарбек» совхозларида ҳам кузги шудгорлашда яхши натижаларга эришилганлигини қайд қилдилар.

Ерни шудгор қилишда намуна кўрсатиб ишлаган тракторчилар, прицепшчиклар, трактор бригадаларининг бошлиқлари ва бошқа ишчиларни мукофотлаш учун Қорасув районига 3 минг сўм, «Бўзсув» совхозига 2 минг сум пул берилди.

КПСС XXI СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Ўртоқ Н. С. Хрушчев докладининг тезислари ҳамда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг мактаблар ҳақидаги тезислари умумхалқ муҳокамасида

☆ ☆

Темир йўл транспортини тараққий эттиришда янги давр

А. ҚОДИРОВ,
Тошкент темир йўлининг бошлиғи.

Тошкент магистралининг темир йўлчилари ҳам барча совет кишилари билан бир қаторда СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари ҳақида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг партия XXI съездида қиладиган доклади тезисларини зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. Бу тарихий ҳужжат ҳар бир совет кишисида ўзининг улуғ Ватани билан фахрланиш ҳиссини оширмоқда.

Етти йилликда мамлакат экономикасининг қон томири ҳисобланган темир йўл транспортини ривожлантиришга ҳам алоҳида эътибор берилади. Партия XX съездининг мамлакат темир йўлини техника билан қайта қуроллантириш юзасидан белгилаган ғоят катта программасини амалга ошира бориб, бу соҳада катта ютуқлар қўлга киритилди. Мамлакатимизнинг пўлат изларида кишиларимиз меҳнатини енгиллаштирадиган, меҳнат унумдорлигини оширадиган янги локомотивлар ва бошқа хил янги техникалар ишлай бошлади. Бу соҳада Тошкент темир йўлида ҳам катта ўзгаришлар бўлди. Ғоят қудратли тепловозлар паровозларни пўлат излардан қисиб чиқармоқда. Ҳозирнинг ўзидаёқ ташилаётган юкларнинг 40 проценти янги локомотивларда ташилмоқда. Бу эса йилига давлатнинг бир неча миллион сўм маблағини ҳамда неча юз минг тонна ёқилғини тежаб қолиш имконини бераётир. Тошкент темир йўлининг парки кучли комфортабель қуйма металл пассажир вагонлари ва юк вагонлари ҳисобига тобора кенгаймоқда.

Тошкент темир йўлининг кўп юк ташиладиган участкаларида иккинчи излар қурилди, асосий участкаларга оғир типли излар ётқизилди. Кўпгина участкалар ярим автомат ва автомат блокировкалар билан ускуналанди, бир қатор станциялар кенгайтирилди ва янги техникалар билан ускуналанди. Амалга оширилган ана шу тадбирлар поездлар оғирлигини кўпайтириш, уларнинг юриш тезлигини ошириш имконини берди. Ҳозир кўпгина участкаларда оғир юкли поездлар соатига 70-90 километр тезликда қатнаб турибди.

Темир йўл хўжалигидаги ишларни бажарадиган машина ва механизмлар тобора кўпроқ олинмоқда. Юк ортиш ва юк тушириш ишларининг 60 процентдан ортиғи электр кранлар, транспортёрлар, автопогрузчиклар ва бошқа механизмлар ёрдами билан бажарилмоқда.

Янги техника ва прогрессив иш усулларини жорий этиш, ҳамма участкаларда социалистик мусобақани кенг қизитиш туфайли Тошкент темир йўли йил сайин иш ҳажмининг кўпайиб бораётганлигига қарамай, давлат планларини муттасил бажариб келмоқда, меҳнат унумдорлиги ошмоқда ва юк ташиш таннархи камаймоқда. Шуни айтиб ўтиш кифояки, партия XX съездида юк оборотини ошириш юзасидан берилган топшириқ 1958 йилдаёқ 15 процент ортиғи билан бажарилди. 1958 йилнинг ўн ойлик юк жўнатиш топшириғи ҳам ортиғи билан адо этилди.

Саноат ва қурилишга раҳбарлик қилишнинг қайта ташкил этилганлиги ҳамда иттифоқчи республикаларнинг ва маҳаллий органларнинг ҳуқуқлари кенгайтирилганлиги Тошкент темир йўли ишини яхшилашда кўп жиҳатдан ёрдам берди. Бу тадбир амалга оширилгач, иқтисодий районлар ўртасидаги транспорт алоқалари яхшиланди, қарама-қарши томонларга бир хилдаги юкларни ташиш деярли тугатилди.

Шу муддат ичида темир йўлнинг Тошкент ва Урсатьевск бўлими коллективлари ҳам яхши натижаларга эришдилар. Бу икки бўлим Тошкент темир йўлида алоҳида роль ўйнайди. Тошкент магистралида қилинадиган ишларнинг ярмидан кўпроғини ана шу икки ҳал қилувчи бўлим бажаради. Тошкент бўлимининг асосий участкаларида автомат блокировка жорий қилинган, энг янги ва кучли ТЭ-3 тепловозлари қатнаб турибди. Локомотив ва вагонлар ремонт қилувчи корхоналар янги техника билан тобора кўп таъминланмоқда.

Кейинги йилларда Тошкент тепловоз депоси реконструкция қилинди, қуйма металл пассажир вагонларини ремонт қиладиган катта цех қурилиши тамомланди. Бу ва шунга ўхшаш тадбирлар бўлимда давлат планларини муттасил ортиғи билан бажариш ҳамда юк оборотини тобора кўпайтириш имконини бермоқда. Бўлим коллективи шу йилнинг 10 ойлик топшириғини 104 процентга етказиб бажарди.

Қўлга киритилган бу муваффақиятларда Тошкент тепловоз депосининг, даставвал локомотив бригадаларининг ҳиссаси каттадир. Бу депо Тошкент темир йўлидаги энг катта ва ҳал қилувчи звенолардан бири бўлиб, у темир йўлдаги юк ташиш ишларининг учдан бир қисмидан кўпроғини бажаради. Депо фақат бизнинг тепловозларнигина эмас, балки Қозоғистон темир йўли тепловозларини ҳам ремонт қилади. Депо коллективи Тошкент темир йўл транспорти инженерлари институтининг илмий ходимлари билан ҳамкорликда тепловозларни ремонт қилишнинг илғор технологиясини ишлаб чиқди ҳамда локомотивлардан унумли фойдаланиш имконини берадиган қимматли таклифлар киритди.

Депо коллективи шу йилнинг 10 ойлик топшириғини ортиғи билан бажарди. Қаттиқ иқтисодий тежаш режимини изчиллик билан амалга ошириш натижасида шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида 4 процентга яқин ёнилғи тежаб қолинди, оғир юкли поездларда нормадан ташқари 3 миллион тоннадан ортиқ халқ хўжалик юклари ташилди, юк ташиш таннархи камайтирилди.

Шу йилнинг ўтган ойлари мобайнида Урсатьевск бўлимининг коллективи ҳам дуруст натижаларни қўлга киритди.

Биз эришилган ютуқлар билан хотиржамланиб қолмаслигимиз керак. Партиямиз темир йўл магистрали ходимлари олдига ғоят катта вазифаларни қўймоқда. Етти йилликда Тошкент темир йўли хизмат қилаётган иқтисодий районлар экономикаси ғоят ривожланади. Бу эса ўз навбатида темир йўлчилар зиммасига катта мажбуриятлар юклайди. **Етти йиллик планда юк жўнатиш ҳажмини 1958 йилдагига қараганда 1965 йилда қарийб 60 процент кўпайтириш мўлжалланмоқда.** Нефть ва нефть маҳсулотлари, цемент, рангли металлар, бинокорлик материаллари, минерал ўғитлар, машинасозлик заводларининг маҳсулотлари пахта ва бошқа хил юклар ташиш айниқса кўпаяди. **Тошкент магистралининг юк обороти тонна-километрда 1965 йилга бориб 57 процент кўпаяди, пассажирлар ташиш эса 25 процент ортади.**

Етти йилликда темир йўл транспортига фан ва техниканинг сўнгги ютуқлари кенг жорий қилинади.

Хўш, 1965 йилга бориб Тошкент магистрали қандай бўлади? **Аввало шуни айтиш кераки, юк ташиш ишларининг ҳаммаси тепловозларда бажарилади.** Шу йилнинг ўзидаёқ яна бир бўлим — Урсатьевск темир йўл бўлимида тепловозлар жорий қилинади. Тошкент-пассажир ва Урсатьевск станцияларида электрик марказлаштирилган стрелкалар ўрнатиш мўлжалланмоқда. Перспектив планда **Тошкент станциясида механизациялашган юк двори қуриш кўзда тутилади. Тошкент вокзалини реконструкция қилиш ва шунга ўхшаш бошқа тадбирлар амалга оширилади.**

Станция ва разъездларни етарли миқдорда электр қуввати билан таъминлаш мақсадида янги электр узатиш линияси қуриш мўлжалланмоқда. Магистралнинг энг муҳим узелларида автомат телефон станциялари қурилади.

Етти йилликда темир йўлни янги техника билан қуроллантириш билан бир қаторда мавжуд резервлардан фойдаланишга, даставвал, вагонлар оборотини тезлаштириш, поездларга юкларни зичлаштириб жойлаш, оғир юкли составларни кўпайтириш, локомотивларнинг бир кеча-кундузда юриш тезлигини ошириш каби масалаларга алоҳида эътибор берилади. Ана шулар натижасида етти йилликда меҳнат унумдорлиги 40 процент ортади ва юк ташиш таннархи 25 процент камайтирилади.

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорлари совет кишиларининг ижодий ташаббуси ва меҳнат соҳасидаги ғайратини мисли кўрилмаган даражада ошириб юборди. Комсомоллар ташаббуси билан коммунистик меҳнат бригадалари ташкил этиш ҳамма ерда кенг қизиб кетди. Тошкент магистралининг коллективи ҳам бу ташаббусни қизғин қўллаб-қувватламоқда. Биринчи бўлиб Тошкент тепловоз депосида смена мастери, КПСС аъзоси ўртоқ В. Подольский раҳбарлигида ана шундай бригада тузилди. Бу бригада аъзолари ўз зиммаларига смена топшириқларини ками билан 130 процентдан бажариш, тепловозларни фақат аъло сифатда ремонт қилиш, ўзларининг малакалари ва маълумотларини тинмай ошириш, ишда ва турмушда ҳаммага намуна бўлиш мажбуриятини олдилар. Магистралнинг бошқа корхона ва узелларида ҳам партиямиз XXI съездига муносиб совға тайёрлаш мақсадида ана шундай бригадалар тузилмоқда.

Ҳеч шубҳа йўқки, Тошкент темир йўлининг кўп сонли коллективи етти йиллик планнинг муваффақият билан бажарилишини таъминлаш мақсадида бундан кейин ҳам астойдил меҳнат қилади.

☆

Газета саҳифаларида

«За индустриальные кадры» СазПИ газетаси яқиндаги бир сонида профессор О. Д. Русанованинг мақоласини босиб чиқарди. Мақола автори геолог-разведкачилар тайёрлашни яхшилаш юзасидан қимматли фикрлар билдирган. Жумладан, у шундай дейди: **геология-разведка факультетига кирган студентлар дастлабки икки йилда экспедициячи, коллекторлар бўлиб ишлашлари мумкин.** Студентларнинг дипломолди практикаси узоқ давом этадиган ва ҳар томонлама бўлиши керак. **Диплом устида ишлаш 1-2 йил иш объектларида ўтказилсин. Диплом проектларини ёқлаш вақтида корхоналардан инженерлар таклиф қилиш керак.**

Тошкент Давлат Медицина институтида чиқадиган **«Медик»** газетасида институт доценти ўртоқ С. Далимов «Ҳаётга яқинлаштирайлик» мақоласи билан чиққан. Автор унда партиямизнинг университетлар, медицина, педагогика ва бошқа олий ўқув юртлари ишларини турмуш билан мустаҳкамлаш ҳақидаги кўрсатмаларини тўла маъқуллаганликларини айтади. Кейинги вақтларда практик машғулотлар жонли ўтмоқда, уларда студентлар актив қатнашмоқда.

Ўқишни ҳаётга яна ҳам яқинлаштириш мумкин. Бунинг учун аввало кафедраларнинг ишини яхшилаш керак.

Ўртоқ С. Далимов бундай ёзади: «Кафедрамизни операция асбоблари-эмалли тослар, ёғочдан ишланган операция столи, чўткалар, халат ва чойшаблар билан тўла таъминлашимиз керак. **Булар кафедранинг ўзида операциялар қилиш имконини беради. Натижада лекциялар практик машғулот билан боғлаб олиб борилади».**

———

Москва ижодий ходимлари активининг йиғилиши

Москва шаҳар партия комитети ва СССР Маданият министрлиги 1 декабрда пойтахт ижодий ходимлари активининг йиғилишини ўтказди.

Тўпланганлар «СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари» тўғрисида ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС XXI съездида қиладиган доклади тезислари муносабати билан адабиёт ва санъат ходимларининг вазифалари ҳақида СССР Маданият министри Н. А. Михайловнинг докладини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

Йиғилиш қатнашчилари ўз сўзларида мамлакатимизда кенг равишда коммунизм қуришнинг партия томонидан белгиланган планларини қизғин маъқулладилар. Пойтахт ижодий ходимлари партия Марказий Комитетини ишонтириб, бу улуғвор планларни амалга ошириш учун курашувчиларнинг биринчи сафларида бўлишга ваъда бердилар. (ТАСС).

Ўзбекистон металлурглари бутун совет халқи билан биргаликда партия XXI съездини муносиб кутиб олиш учун астойдил ҳаракат қилмоқдалар. Яқинда В. И. Ленин номли металлургия заводининг мартен цехида бригада мастери Фахриддин Убайдуллаев бошчилигида коммунистик меҳнат бригадаси ташкил этилди. Суратда: коммунистик меҳнат бригадасининг аъзолари (ўртада мастер Убайдуллаев). Р. Шамсуддинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

РЕПОРТАЖ

ОИЛА ОРЗУСИ

Аёллар жемперига гул тикиб ўтирган, корачадан келган, зуваласи пишиқ, миқтигина жувон қатим тортишдан бироз тўхтади-да:

— Дилбар, радиони баландроқ қилиб қўйчи, — деди эндигина мактабдан келиб кийимини алмаштираётган қизига. — Яна бир хушхабар эшиттирилаётганга ўхшайди.

— Тўғри, ойижон. Мактабда ўқишларнинг янги тартиби ҳақида гапиришяпти. Мана газетада ҳам чиқибди, — деди Дилбар радиоприёмникнинг овозини баландлатиб, газетани онасига узатар экан.

Она диққат-эътиборини радиога қаратди. Унинг бутун вужуди гўё қулоққа айланган. Мактабларни қайта қуриш, умуман болаларни ҳунарга ўргатиш, меҳнатсевар қилиб етиштириш йўлида партия ва ҳукумат томонидан белгиланган оқилона чоралар 10 жигар бандининг ҳар бирини меҳр билан тарбиялаётган, уларнинг барисини ҳам ота-онасига раҳмат келтирадиган ҳақиқий инсон қилиб тарбиялашни орзу қилиб юрган онанинг қалбида севинч уйғотарди.

Қаҳрамон она—Жамол опани ана шундай ҳаяжонли дақиқаларда учратдик.

— Болаларни ҳунарманд қилиб ўстиринглар, деяпти. — Радиога ишора қилиб гапирди она озода қилиб супирилган гилам устига момиқдай юмшоқ кўрпачаларни тўшар экан.

—Қани буёққа, — таклиф қилди у. Шу пайт жингалак соч икки қизалоқнинг бири самоварга олов сола бошлади, иккинчиси чойнак-пиёлаларни ювгани чиқиб кетди. Бешинчи синф ўқувчиси Баҳодир эса нариги уйда кийимларини тахмоллаётган экан. Баҳодир биз билан иймангибгина саломлашди-да, яна ишида давом этаверди.

— Артелдан кечроқ келувдим. Баҳодир сабзи тўғраб берди, она-бола ош дамладик. Ошим дам егунча бекор ўтирмай деб қўлимга иш олувдим. — Ўғлидан мамнун гапирди Жамол опа дастурхон ёзар экан. Дам ўтмай Дилбар шарақлаб қайнаб турган самоварни кўтариб кирди. 9 ёшлардаги Ёқутхон эса бир даста пиёлани ярақлатиб ювиб келтириб қўйди. 8 га энди қадам қўйган Нигора эса югурганича ичкари уйдан пиёла сочиқни олиб келиб онасига берди.

— Дилбар, укаларингга нариги уйга жой қил, овқатларини бер, тузланган бодрингдан ҳам келтир,— болаларига иш тақсимлар эди ош сузаётган она. — Катталарим пахтада, ҳозир уйдагиларнинг энг каттаси шу Дилбарим — 7-синфда ўқийди.

— Ўнг қўлингиз экан-да.

— Ҳа, умридан барака топсин, опаларининг ўрнини билдирмаяпти.

— Опа, мен чап қўлингизманми,—деди норози оҳангда формасига ёқа қадаётган Баҳодир ичкаридан чиқиб.

— Сен ҳам ўнг қўлимсан, ўғлим, — деди она, сўнг бизга қараб: — Бу ўтин ёради, сув келтиради, вақти келса уй супуради ҳам. Қани ёқангни тўғри қададингми? — деди у яна ўғлига.

Биз ҳам ёқага қизиқдик. Форма ёқасига 3 та тугма қадалган, оқ ёқанинг ҳам 3 жойи ўйилган. Жуда қулай.

— Оқ ёқани тикиб, яна сўкиб олгандан кўра буниси қулайроқ, — изоҳ берди она.

Бу оилада ҳар бир боланинг ўз иши, вазифаси бор экан.

Овқат маҳалида Жамол опа фарзандлари, турмуши ҳақида сўзлаб кетди.

— Иш қилиб омон бўлишсин, қиз бўлишса ҳам ўғилнинг ўрнини босадиган бўлиб ўсишди. Каттам—Раъно бултур САГУни битириб Бўка районига ўқитувчи қилиб тайинланган эди. Ҳозир ўша ерда ўрта мактабда ишлайди. Лолам бўлса ёшликдан темир-терсак, болға, омбир билан олишгани олишган эди. 7-синфни тугатди-ю, саноат техникумига ўқишга кирди. Мана уч йилдан бери «Қизил тонг» фабрикасида технолог бўлиб ишлаяпти. Насибамни айтмайсизми, кичиклигидан нима тиксам, пинжимга кирар, «мен ҳам битта тикай, шу гулини мен тикақолай» деб туриб оларди. Ўргатдим, дадаси ҳам «ҳаваси зўр, майли тикувчи бўлақолсин» дедилар. У ҳам 7-синфни битириб, тикувчилик ўқишига кирди. 2 йилда яхши машиначи бўлди. Ҳозир модалар ательесида ишлайди. Пахтадан қайтгач, мастерликка ўтказишмоқчи. Насиба ўқишини ташламади. Кечки мактабнинг 9-синфида ўқийди. Ўзи ҳам ҳар нарсага қизиқаверади. Қўлидан монтёрлик ҳам келади, шу уйнинг электрларини ўзи ўтказган. Уйда икки тикув машинамиз бор. Қизларнинг ҳаммасининг қўлидан тикиш келади. Насиба бўлса машиналарнинг доктори, ўзи тузатади.

— Болалар бор жойда орзу-умид кўп бўлар экан. Зарифам ҳозир ТашМининг 2-курсида ўқияпти. Улар пахтада. Пахтада ҳам қолишмайди, ҳар йили мукофотлар олиб қайтишади. Қолганлари мана кўриб турибсиз,—ичкари хонада чақ-чақлашиб ўтирган болаларига ишора қилди она.

Дастурхон йиғиштирилгач, Жамол опа:

— Баҳодир, рубобингни чалиб бер, — деб илтимос қилди.

Рубобнинг шўх куйига Ёқутхон билан Нигора ўйинга тушиб кетди. Уч ёшлик кенжа Ботир ҳам рубоб мақомига мослаб чапак чалар, опаларининг ўйинини завқ билан томоша қиларди.

— Баҳодиримнинг музикага ҳаваси бор. Ҳали радио шу ҳақда гапирганда жуда севиндим. Баҳодирни музика мактабига бермоқчимиз. Музика тўгарагига қатнашади, Дилбарим эса Сталин номли пионерлар саройидаги рақс тўгарагининг аъзоси.

Дарҳақиқат Жамол опа Нормуҳамедовалар оиласида бекорчи киши йўқ. Каттаю-кичик банд, онанинг ўзи кўп йиллардан бери «Шарқ тонги» артелининг аъзоси. У кунлик нормасини 1,5-2 баравар қилиб бажаради. Оила бошлиғи Саттор ака эса ўқитувчи. Меҳнатдан барака топган, чинакам бахтиёр оила аъзолари ҳукуматимизнинг янги, улуғвор режаларидан беҳад қувонмоқдалар.

Ф. УСМОНОВА.

Мактабни турмуш билан боғлашнинг айрим масалалари

Ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг мактаб ва халқ маорифи системасининг истиқболи тўғрисидаги ажойиб фикрлари ва КПСС Марказий Комитети ҳамда СССР Министрлар Советининг «Мактабнинг турмуш билан боғланишини мустаҳкамлаш тўғрисида ва мамлакатда халқ маорифи системасини янада ривожлантириш ҳақида»ги тарихий тезислари бутун жамоатчиликнинг диққатини жалб этаётган муҳим ҳужжат бўлиб, ҳамма ерда, жумладан, Тошкент шаҳар, Октябрь район ўқитувчилари ўртасида, мактаб педагогика советларида, ўқитувчиларнинг методик кенгашларида қизғин муҳокама қилинаётир.

— Чиндан ҳам мактабларимиз,— дейди 85-ўрта мактаб директори ўртоқ Мутал Маннонов ўқитувчилар йиғинида, — турмушдан ажралган ҳолда иш олиб бораётирлар. Шунинг учун ҳам ўрта мактабни тамомлаб чиқаётган ўқувчиларимиз касбларни эркин танлай олмайдилар. Шу нарса ачинарлики, ҳатто ўнинчи синфни битирган ёшлар ўртасида ўз уйларидаги электр ёки радио точкалари шикастланса, уларни тузата олмайдиган ҳамда дарахтларни пайванд қилиш, ер ўлчашни ёки экинларни парвариш этишни билмайдиган кишилар топилади. Бу эса, мактабларимизнинг жиддий камчилигидир. Мактаб системасини қайта қуриш ҳозирги вақтнинг муҳим вазифасидир.

Бу ўринда 22-мактабнинг физика ўқитувчиси Фазлиддин Расулев, 35-мактаб директори Лиза Маллаева, 95-мактабнинг тил-адабиёт ўқитувчиси Мансур Мирзаев каби тажрибали педагоглар, мактаб раҳбарлари ва мориф ходимлари томонидан тўпланган фикрларнинг ҳаммасида ҳам партия ва ҳукуматимиз томонидан қўйилган бу масала қизғин маъқулланиб, кенг муҳокама қилинганлигини алоҳида қайд қилиб ўтишга тўғри келади.

Совет мактаби ҳамма вақт халқимизнинг бутун яратувчилик фаолиятида тағин ҳам кўпроқ актив роль ўйнаши керак. Шунингдек, комсомолнинг XIII съездида ўртоқ Н. С. Хрушчев айтганидек, ҳар бир йигит, ҳар бир қиз мактабда ўқиётганида ўзини меҳнатга, инсон учун, жамият учун фойдали моддий бойликлар яратишга тайёрлашни лозимлигини билиши керак. Ҳар бир кимса учун ўз ота-онасининг мавқиидан қатъий назар, битта йўл бўлиши — ўқиш ва ўқишни тамомлаб ишлаши лозим.

Тезисда умумий ўрта таълимни қайта қуриш масалалари аниқ ва равшан кўрсатиб берилади. Айниқса, ўрта таълимни икки босқичга бўлишнинг зарурлиги бизни жуда қувонтиради.

Ўрта таълимнинг биринчи босқичи мавжуд етти йиллик мактаб ўрнига ташкил қилинадиган мажбурий саккиз йиллик мактаб бўлиб қолиши айни муддаодир. Ҳақиқатан ҳам, бундай мактаб коммунистик тарбия бериш, меҳнат ва политехника таълими бериш вазифаларини муваффақиятли бажара олади. Ўқувчиларнинг анча кенг доирада билим олишларини таъминлайди. Саккиз йиллик мактаб ўқувчи қизларни меҳнатга тайёрлашда, меҳнатнинг хилма-хил турлари билан таништиришда ўқувчиларнинг ўз лаёқатларига қараб бирор касбни онгли равишда танлаб олишлари учун катта ёрдам беради.

Бизнингча 7-синфдан бошлаб қизлар учун уй хўжалигини юритиш предметини киритиш керак. Шу мақсадда мактабларда таълим ошхоналари, саранжомлик ташкил этиш хонаси, тикиш ва бичиш хонаси, ювиш ва тайёрлов цехлари ташкил этиш фойдалидир. Бундан ташқари қизларга овқат тайёрлаш, бичиш ва тикишни ўргатиш билан бирга станокда ишлаш, шарф, қўлқоплар тўқишни ва стенографисткалик, машинисткалик қилишни ўргатиш катта аҳамиятга эгадир.

Маълумки, ҳамма ёшлар саккиз йиллик мактабни тамомлаганларидан кейин корхоналарга, колхозларга ва шу кабиларга ишга кириб, ижтимоий фойдали ишлар билан банд бўлишлари, меҳнат қилишлари лозим. Демак, маълум касбга қизиқишни ҳисобга олиб, ундаги қобилиятни тарбиялаб бориш лозим бўлади.

8-синфдан бошлаб ўқувчиларнинг ишлаб чиқариш практикаларига кўпроқ вақт ажратиш ва ўқишдан кейин бориб ишлашлари керак бўлган корхоналар билан доимий алоқада бўлиб туриш, шубҳасиз ўқувчиларнинг танлаган касбларига бўлган муҳаббатларини тобора оширади ва практик малакаларини такомиллаштиради. Зотан тезисларда: «Ёшлар тўлик ўрта маълумотни ўқитишнинг иккинчи босқичида оладилар» — деб қайд қилиниши жуда ҳаққонийдир.

Бунда учта йўл белгилаб берилади:

Биринчи асосий йўл. Ўқувчи саккиз йиллик мактабни тамомлаб ишлаб чиқаришга боради ва профессионал тайёргарликка эга бўлади. Кейин эса ишлаб чиқаришда ишлаб туриб ишчи ёки қишлоқ ёшлари мактабида ўқийди. Бу мактаб ўз ўқувчисига тўлиқ ўрта маълумот бериш билан унинг профессионал малакасини ошириб боради.

Иккинчи йўл, саккиз йиллик мактабни тамомлаб чиққан ёшлар ишлаб чиқариш таълими берадиган ўрта умумий таълим меҳнат политехника мактабида ўқийди.

Учинчи йўл ёшларнинг бир қисми саккиз йиллик мактаб негизида ишлайдиган техникумларда ўқиб, тўлиқ ўрта маълумот ва ўрта малакали мутахассис деган ном олади.

Кўриб турибмизки, халқ маорифининг бу янги системаси ҳар бир йигит ва қизнинг турмушга яхшироқ тайёрланишига, муайян касб эгаллашга ва тўлиқ ўрта маълумот олишнинг ўзи учун энг қулай йўлини танлаб олишга имкон беради.

Мактабларнинг қайта қурилиши таълимнинг мазмун ва методини ҳам тубдан ўзгартиришни талаб этади. Шунинг учун ўқув планлари ўзгартирилиши ва енгиллаштирилиши керак. Бошланғич синфларнинг 1, 2, 3- синфларида 6 та предмет: она тили, арифметика, расм, ашула, меҳнат ва жисмоний тарбия ўқитилиши лозим. 4-8-синфларнинг ўқув планидан айрим фанлар чиқарилиши мумкин. Масалан, 4- синфда табииёт, география, тарих фанларининг предмет қаторида ўқитилиши, шунингдек, 5-синфда қадимги дунё тарихи ва 6-7 синфда ўрта асрлар тарихини ўқитиш ўқувчиларга оғирлик қилаётир. Бу ўринда қадимги дунё ва ўрта асрлар тарихини юқори синфга кўчириш, СССР тарихини эса 5-7 синфларга кўчириш мақсадга мувофиқдир. Чунки 11-15 ёшдаги ўқувчиларга Ватанимиз тарихини ўрганиш анча қулайдир.

Ўқув планини ўзгартириш билан мавжуд программа ва дарсликларни қайта кўриб чиқиш ва такомиллаштириш керак. Фан асосларига бевосита алоқадор бўлмаган нарсаларни чиқариб ташлаш зарур. Шунингдек, дарснинг мавжуд структураси ва ўқитиш методи ҳам қайта қуришга муҳтождир.

Шуни ҳам алоҳида қайд қилиб ўтиш кераки, олий ўқув юртларига студентлар қабул қилишнинг энг тўғри йўли меҳнатсевар, тайёргарлиги бўлган қобилиятли кишиларни, амалий иш стажи бўлганларни биринчи галда қабул қилиш бирдан-бир энг тўғри методдир.

Лекин бу ўринда жамоат ташкилотларининг тавсиялари, айниқса мактаб тавсияси биринчи навбатда ҳисобга олиниши керак. Шу нарса маълумки, мактабнинг 1-синфига қабул қилинган кўпчилик болалар охирги синфгача ўқишни давом эттирадилар.

Агар бола бир мактабда 8-10 йил ўқиса, унинг қобилияти, нимага қизиқиши ва хоҳиши мактаб ўқитувчилар коллективига жуда равшан бўлиб қолади. Коллектив ўқувчи ҳақида асосли ва атрофлича характеристика бера олади. Шунинг учун бола ўқувчининг қобилияти ҳар томонлама ўрганилиши лозим. Айниқса юқори синфларда бу масалага алоҳида эътибор билан қаралмоғи лозим.

Бизнинг фикримизча, бундан кейин мактаб педагогика Совети ота-она иштирокида ўқувчининг психологик ҳолати, хоҳиши, интизоми ва майлини ҳисобга олган ҳолда унинг қайси ишлаб чиқариш корхонасига жойлашиши устида ўз фикрини айтмоғи лозим.

Совет мактабида таълим-тарбияни қайта қуриш ўқитувчилар олдига янги, тағин ҳам юксак талаблар қўяди. Бу ўринда, даставвал, ўқувчиларга билим бериш процессидаги формализмга барҳам бериш керак. Бу ишни, аввало, бошланғич синфлардан бошламоқ лозим. Бошланғич синфлардаги она тили, изоҳли ўқиш дарсларида формализм аломатлари, айниқса кўзга яққол ташланиб туради. 3—4-синфларнинг ўқувчилари тўғри, равон ўқишни, ўқилганларни қайта ҳикоя қилиб беришни билмайдилар. Кўпчилик ўқувчиларнинг хатлари ҳаддан ташқари хуник. Бу камчиликларнинг ҳаммаси ҳали кўпчилик бошланғич синф ўқитувчиларининг бошланғич мактабнинг специфик хусусиятларини билмасликларидан келиб чиқади.

Демак, бошланғич мактаб учун ўқитувчилар педагогика институтларининг махсус факультетларида тайёрланиши ва кейинчалик ҳамма бошланғич мактабларни олий маълумотли малакали ўқитувчилар билан таъминлаш катта аҳамиятга эгадир. Шунингдек, махсус фанларни (агрономия, чорвачилик, техника ва шу кабиларни) ўқитадиган ўқитувчиларни педагогика институтларида кўпроқ тайёрлаш керак. Бу ўринда педагогика институтларида ўқиётган студентларни факультетлар бўйича аниқлаб, кўпроқ профессионал (агрономия, чорвачилик, техника) ўқитувчилар тайёрлашга алоҳида эътибор бериш керак.

Ўқитувчиларнинг сифат составини яхшилашда зарур маълумотга эга бўлмаган ўқитувчиларни яқин орада аттестациядан ўтказиш катта роль ўйнайди.

Партия ва ҳукуматимиз ўқитувчиларнинг моддий ва маиший аҳволини тобора яхшилаш устида тинмай ғамхўрлик қилмоқда. Бу масала тезисларда яна бир қайд қилинади. Бизнингча, ўқитувчиларнинг дарс ставкаларини 18 соатдан 12 соатга тушириш ва ҳарбир ўқитувчига ҳафтада 18 соат дарс белгилаш вақти келиб етди. Шундай қилинганда кўпгина ўқитувчилар нормаль дарс соати билан таъминланган ва уларнинг моддий-маиший аҳволи янада яхшиланган бўлур эди.

Партия ва ҳукуматимизнинг мактабларни қайта қуриш ҳақидаги тезисларида рус тилини ўқитишни она-оталарнинг хоҳиши билан олиб бориш масаласи қўйилган. Бизнингча, рус тилини барча иттифоқчи республикаларда ўқитиш ва иттифоқчи республикалардаги рус мактабларида миллий тилни ўқитишни жорий қилиш мақсадга мувофиқдир.

Фикримизча, саккиз йиллик умумий таълимга ўтиш масаласини дарсларни бир сменаликка кўчириш билан бирга қўшиб олиб бориш керак. Шунингдек, кечки ишчи ва қишлоқ ёшлари мактабларига ҳам жиддий эътибор бериш, уларнинг ролини янада ошириш лозим. Ўқитувчиларнинг айни вақтда ҳам кечки, ҳам кундузги мактабда дарс беришларига чек қўйиш лозим.

Бизнинг мамлакатимизда мактабни қайта қуриш масалалари турмушнинг ўзидан келиб чиқди. Шунинг учун ҳам биз бу муҳим тарихий ҳужжатни жонажон партия ва ҳукуматимизнинг ёш авлоднинг бахтли келажаги тўғрисидаги буюк ғамхўрлиги ифодаси, деб қўллаб-қувватлаймиз ва чин кўнгилдан маъқуллаймиз.

Миразиз РАҲИМОВ,
Тошкент шаҳар, Октябрь район халқ маорифи бўлими метод кабинетининг мудири.

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Уюшқоқлик билан

Янгиер шаҳар партия ташкилоти партия маорифи шохобчаларида янги ўқув йилини яхши тайёргарлик кўрган ҳолда кутиб олди. Ўзбекистон қўриғининг қурилиш ташкилотлари, корхоналари ва муассасалари партия ташкилотлари ҳузурида КПСС тарихини ўрганиш юзасидан 16 тўгарак, қурилиш конкрет экономикаси ва сиёсий иқтисод фанини ўрганиш юзасидан 15 тўгарак ва кундалик сиёсатни ўрганиш юзасидан 8 тўгарак ташкил этилди.

Тўгаракларнинг тури ва сонини белгилаш олдидан партия ташкилотларида коммунистлар ва партиясиз активлар билан якка тартибда суҳбат ўтказилди ҳамда уларнинг хоҳиши ҳисобга олинди. Шу билан бир қаторда ҳар бир коммунистнинг сиёсий тайёргарлиги ва умумий билим даражаси аниқланди.

Бу ўқув йилида партия ташкилотлари ҳузурида ташкил этилган тўгаракларда ҳаммаси бўлиб 500 дан ортиқ киши, шу жумладан 462 КПСС аъзоси ва партия аъзолигига кандидат ўқиб, ўзининг сиёсий билимини оширади. Бундан ташқари 70 дан ортиқ коммунист марксча-ленинча назарияни мустақил равишда ўрганади.

Шаҳар партия комитети ҳузурида, ўтган йиллардагидек бу йил ҳам, партия-хўжалик активлари учун Мирзачўлни ўзлаштиришнинг проблематик масалаларини ўрганиш юзасидан семинар ташкил этилди.

Шуни айтиш керакки, шаҳар партия комитети ва бошланғич партия ташкилотлари коммунистларнинг сиёсий ўқишини ташкил этишга атрофлича пухта тайёргарлик кўрдилар. Бошланғич партия ташкилотлари тўгаракларнинг тури ва сонини ҳамда уларда шуғулланадиган коммунистларнинг тайёргарлик даражасини ҳисобга олган ҳолда ўз вақтида пропагандистлар танладилар. Шаҳар партия комитетида эса ҳар бир пропагандист билан алоҳида суҳбат ўтказилди. Шу туфайли тўгаракларга раҳбарлик қилишга асосан олий маълумотли, назарий жиҳатдан яхши тайёргарликка ва пропагандистлик соҳасида тажрибага эга бўлган кишилар танлаб олинди.

Партия маорифи шохобчаларида ўқишни бошлашга тайёргарлик кўриш ва уни комплектлаш соҳасида «Голодностепстрой» бошқармаси партия ташкилоти амалга оширган тадбирлар диққатга сазовордир. Бу ерда янги ўқув йилига тайёргарлик кўриш ўтган ўқув йилига якун ясалгандан кейиноқ бошланган эди. Партия ташкилотининг секретари ўртоқ Йўлдошев ва партия бюросининг аъзолари ўтган йилларда тўпланган тажрибага асосланиб ва йўл қўйилган камчиликларни ҳисобга олиб, ҳар бир коммунист билан август ойидаёқ алоҳида суҳбат ўтказдилар ва уларнинг хоҳишини аниқладилар. Натижада коммунистлардан 40 киши КПСС тарихини, 28 киши эса қурилиш конкрет экономикаси масалаларини ўрганишни истаганлиги маълум бўлди.

Партия бюроси тўгаракларнинг тури ва сонини шунга асосан белгилади ҳамда уларга пропагандистлар танлади. Жумладан, КПСС тарихини ўрганиш тўгаракларига пропагандист қилиб касаба союз қурилиш комитетининг раиси Еремин ва инженер-геодезист Неустроев ўртоқлар тасдиқландилар. Бошқарма бошлиғининг ўринбосари ўртоқ Хусаинов эса бу йил ҳам қурилиш экономикасини ўрганиш тўгарагига раҳбарлик қилади.

Ўқиш йилини бошлаш олдидан коммунистларнинг сиёсий ўқиши ҳақидаги масала партия йиғилишида алоҳида муҳокама қилинди. Йиғилишда тўгаракларда машғулотларнинг юксак ғоявий савияда ўтишини таъминлашга қаратилган конкрет тадбирлар белгиланди.

Партия маорифи шохобчаларида янги ўқиш йилини бошлашга шаҳардаги барча бошланғич партия ташкилотлари ҳам ана шундай яхши тайёргарлик кўрдилар, деб бўлмайди. Мисол учун «Янгиерводстрой» тресте партия ташкилотининг секретари ўртоқ Содиқов бошқа коммунистларнинг хоҳишини ҳисобга олмай, ўз билганича кундалик сиёсатни ўрганиш тўгараги «ташкил этиб» қўяқолди. Аммо бу шаҳар партия комитетига маълум бўлгач, пропаганда ва агитация бўлимининг ходимлари ўртоқ Содиқовга коммунистларнинг истагини ҳисобга олишни тавсия этдилар. Шундан сўнг у, тўгаракнинг номини механик равишда ўзгартириб, уни осонгина КПСС тарихини ўрганиш тўгарагига айлантириб қўяқолди. Бироқ шаҳар партия комитети унга тўгараклар принципини бузганлигини кўрсатиб, коммунистлар билан маслаҳатлашиб иш қилишни тавсия этди.

Шаҳар партия комитети ўқиш йили давомида барча тўгаракларда машғулотларнинг юқори савияда ўтишини ва коммунистларнинг уюшқоқлик билан ўқишларини таъминлашга алоҳида эътибор бераётир. Шу мақсадда консультантлар, доимий семинарларнинг раҳбарлари ўз вақтида танланди. Шаҳар партия маорифи кабинети пропагандистлар ва назарияни мустақил ўрганувчилар учун ташкил этиладиган лекциялар темасини белгилади, уни ўз вақтида ўтказиш чораларини кўрди. Бу ерда пропагандистлар учун ҳар бир тема юзасидан кўргазмали қуроллар, машғулотни ўтказишга тайёргарлик кўришда фойдаланиш лозим бўлган адабиётлар рўйхати тахт қилиб қўйилган.

Шаҳар партия комитетининг октябрь ойида бўлиб ўтган пленумида партия маорифи шохобчаларида ўқиш йилини бошлашга тайёргарлик кўриш ҳақидаги масала муҳокама қилинган ва конкрет тадбирлар белгиланган эди. Шу туфайли партия маорифи системасида янги ўқиш йили уюшқоқлик билан бошланди.

Е. ГОДОВИКОВ.

Партия группаси мусобақага бошчилик қилмоқда

Ўртоқ Аревьев партгруппорг бўлган Қўрғошинкон кони пармалаш-портлатиш участкасининг партия группаси ишчилар ўртасида социалистик мусобақани яхши йўлга қўйган. Бу ерда ишлаётган ҳар бир ишчи КПСС нинг XXI съезди шарафига ўз зиммасига конкрет мажбурият олиб ишламоқда. Коммунистлар коллективнинг ватанпарварлик ҳаракатига бошчилик қилаётирлар, ишлаб чиқариш кўрсаткичларини яхшилаш учун курашнинг олдинги сафида бормоқдалар. Участка коллективи пармаланган скважиналарнинг ҳар бир погон метридан пландаги 50 ўрнига 59,5 кубометр тоғ жинси олаётир.

Пармаловчилар ўртоқ Н. С. Хрушчевнинг КПСС XXI съездида СССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959-1965 йилларга мўлжалланган контроль рақамлари тўғрисида қиладиган доклади тезисларини муҳокама қилар эканлар, етти йиллик планда рангли металлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш юзасидан қўйилган вазифани муваффақиятли адо этишга муносиб ҳисса қўшишга сўз бердилар.

В. НЕЧАЕВ.
Олмалиқ шаҳри.

КПСС XXI СЪЕЗДИ ШАРАФИГА

ГИГАНТ КОРХОНА

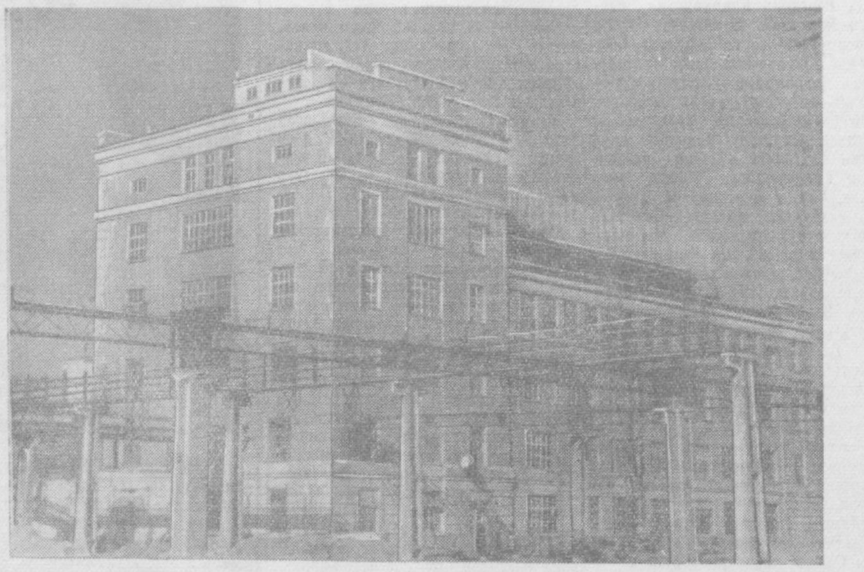

Собиқ Қовунчи қишлоғининг қиёфаси Совет ҳокимияти йилларида таниб бўлмас даражада ўзгариб кетди. Ҳозир Янгийўл озиқ-овқат ва енгил саноат индустриясининг марказларидан бири бўлиб қолди. Шаҳарда пахта заводи, ёғ заводи, пойафзал фабрикаси, ғишт заводи, сут заводи ва бошқа қатор корхоналар ишлаб турибди. Бундан ташқари шаҳарда бирқанча янги корхоналар қад кўтармоқда. Шулардан бири гидролиз заводидир. Завод қурилиши ҳозир тамом бўлай деб қолди. Бу улкан корхонанинг барча цех ва участкалари ҳозирги замоннинг янги ва юқори унум билан ишлайдиган механизмлари билан ускуналанмоқда. Суратда: Завод корпусларидан бирининг умумий кўриниши.

В. Панов фотоси.

Янги корхоналар

Тошкент иқтисодий районида бир қанча янги корхоналар барпо қилинади.

Республика пойтахти яқинида жуда катта тери заводи қурилади. Унинг цехларида кўп меҳнат талаб қиладиган анчагина процессларни механизациялаштириш имконини берадиган ҳозирги замон ускуналарини ўрнатишга қарор қилинди. Қурилиш учун 50 миллион сўм маблағ белгиланган. Корхона 50 миллион квадрат дециметрдан ортиқ булғори чарм, қаттиқ ва сунъий терилар ишлаб чиқаради.

Янги пиллакашлик фабрикаси ишга туширилиш олдида турибди. Унинг цехларида юқори унум берадиган агрегатлар ўрнатилди. Бу агрегатлар пилла тортишнинг прогрессив технологиясини жорий қилиш имкониятини беради.

Янгийўлда ёғ-экстракт заводи қурилмоқда. Бу завод Ўрта Осиёда энг йирик корхоналардан бири бўлади. Бир сутка давомида бу завод 640 тонна чигитдан ёғ ишлаб чиқаради.

Чирчиқда, Бекободда, Олмалиқда ва Тошкент Халқ хўжалиги кенгашининг бошқа шаҳарларида ҳам саноат маҳсулоти ҳамда халқ истеъмоли товарлари ишлаб чиқарадиган бир қанча корхоналар қурилаётир. (ЎзТАГ).

Меҳнат унумдорлиги ошмоқда

Янгийўл нон заводининг ишчи ва хизматчилари КПСС XXI съездини муносиб меҳнат совғалари билан нишонлаш учун курашиб, йиллик планни муддатидан илгари бажардилар ва шу кунгача қўшимча равишда 221 минг сўмлик маҳсулот ишлаб чиқардилар. Ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш, мавжуд агрегатлардан яхши фойдаланиш натижасида меҳнат унумдорлиги ҳам тинмай ошиб бораётир. Шу йилнинг ўтган ойлари ичида меҳнат унумдорлиги планга нисбатан 3,5 процент ошди. Ички имкониятлардан фойдаланишни яхшилаш натижасида 145 тонна кўмир, 50 минг киловатт-соат электр энергияси тежаб қолинди.

Меҳнатсевар коллектив йил охиригача яна бир ярим миллион сўмлик нон ва булка маҳсулотлари ишлаб бериш юзасидан зиммасига олган қўшимча мажбуриятни ҳам бажариш учун мусобақани тобора кучайтирмоқда. Тиллабердиева, Камолова, Хожимахмудова ва Маметов ўртоқлар сингари ўнлаб ишчилар бу мажбуриятни бажаришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар. Улар съездолди меҳнат вахтасида туриб смена нормасини 120-150 процентга етказиб адо этмоқдалар.

А. ШАЙХОВ.

Чиннисозлар муваффақияти

Тошкент чинни заводининг коллективи йил бошида ўз зиммасига 1958 йил топшириғини 15 декабргача бажариш мажбуриятини олган эди. Мавжуд резервлардан тўла ва унумли фойдаланиш, барча цех ва участкаларда социалистик мусобақани кенг қизитиш, илғорлар тажрибасини оммалаштириш туфайли бу мажбурият шараф билан бажарилди. Корхонада маҳсулот ассортементи, товар маҳсулоти ишлаб чиқариш, жамғарма тўплаш, таннархни камайтириш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва бошқа техника-иқтисодий кўрсаткичлар бўйича йиллик план 27 ноябрдаёқ бажарилди.

КПСС Марказий Комитети ноябрь Пленумининг қарорларидан илҳомланган Тошкент чиннисозлари съездолди социалистик мусобақасида қўлга киритилган ютуқларни мустаҳкамлаш мақсадида ўз зиммасига янги мажбурият олди. Съезд очилиши шарафига ойлик топшириқни 25 январгача ортиғи билан бажаришга аҳд қилинди. Коллектив ўз сўзининг устидан чиқиш учун шу кунларда зўр ғайрат билан меҳнат қилмоқда. Ишлаб чиқариш илғорларидан Собир Тўхтаев, Маҳмуд Шукуров, Александр Хаванов ва Салоҳ Аҳмедов каби ўртоқлар смена топшириқларини муттасил ортиғи билан бажариб, ҳаммага намуна бўлмоқдалар.

И. СУЛТОНОВ.

Мусобақани қизитиб

Ўртасарой районидаги «Социализм» артелининг коллективи маҳсулот ишлаб чиқаришни кўпайтириш учун социалистик мусобақани қизитиб, 1958 йил планини муддатидан икки ой илгари муваффақият билан бажардилар.

Коллектив қўлга киритилган бу ютуқни янада мустаҳкамлаш учун иш суръатини кун сайин тазлаштирмоқда. Ишчилар йил охиригача қўшимча равишда яна 800 минг сўмлик кенг истеъмол буюмлари ишлаб чиқариш ҳақида ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятни бажариш мақсадида астойдил меҳнат қилмоқдалар.

М. МУҲАМЕДОВ.

ФЕЛЬЕТОН

ЙИРТИЛМАЙДИГАН ОҒИЗ

Хайка Натанович Меров кун бўйи уёқдан-буёққа бориб келабериб чарчади шекилли, кечқурун уйида пул санаётганида аъзойи-бадани бўшашиб кетма-кет хомиза тортди. Шундан кейин тахлоғлик ва саноқсиз пулларни лоқайдлик билан ўрадида, қутига солди, ўзи келиб диванга чўзилди. Шу пайт қўшни хонада одам шарпаси эшитилди. Хайка кўзини бир очиб юмди-ю, ўрнидан қўзғалмади. Орадан сал ўтмай эшик очилди, уйга ўрта бўйли, аёлларнинг қоши сингари ингичка қилиб мўйлов қўйган, чекка сочини тўрт эллик узунликда қирқтирган олакўз киши кириб келди.

— Эй дўстим, қадамингга ҳасанот, — деди сапчиб ўрнидан турган Хайка тиржайиб турган кишига қараб, — зап келдингда, жуда зериккан эдим. Юрак ёриб гаплашадиган ошнанг бўлмагандан кейин дунёдан чиқиб кетгинг келади...

Дўст Хайканинг илтифотига миннатдорчилик билдирар, ўзи ҳам орасира ундан ҳол-аҳвол сўраб қўярди. Икки дўст хитойи дастурхон ёзилган стол атрофига ўтиришди.

— Камнамосан оғайни, — деди Хайка буфетдан майда-чуйда келтириб қўяр экан, — мен ҳам иш кўпайиб кетиб сен билан кўришиб турмаганимга афсусдаман...

— Уни қўй, буни қўй келиминг тузукми, — сўради меҳмон.

— Иш қилиб насибага яраша келиб турибди.

Хайка шу гапларни айтди-да, ташқарига чиқиб кетди, у ёқдан тарелкада тузлоғлиқ бодринг олиб кирди.

— Кечирасан дўстим, уйдагилар меҳмонга кетишган эди, меҳмон кутишга ўзим ҳам бўш келмайман...

— Қозон биқирлаб қайнаб турса, рюмка жиринглаcа бизга бўлгани...

— Буёғидан хотиржам бўл, роса зериккан эдим, бир мириқиб ичадиган бўлдик бугун...

Рюмка бориб келавергач ўртадаги графин узоқ чидамас экан, мана иккинчи графин тўлдирилди. Икки дўст бир-бирига навбат бермай сўзлашарди. Ташқаридан қулоқ солган киши бу хонада икки киши эмас, етти-саккиз одам гаплашаяпти, деб ўйларди.

— Биласанми оғайни, — сўзларди Хайка, — одамлар, беш панжангни оғзингга тиқма, лабинг йиртилади дейишади. Бу гап мутлақо нотўғри экан. Мана кўраяпсанми...

Хайка оғзини катта очиб беш панжасини тиқди, чап лунжи ари чаққан кишиникидек шишиб чиқди.

— Кўрдинг-а, ҳеч нима бўлгани йўқ, мана қараб тур, сўзида давом этди у, — иккала қўлимни ҳам бирйўла оғзимга тиқаман...

Хайканинг ҳар иккала лунжи пуфакдек шишди. Унга бир ўқчиқ келди, аммо дўстига сирини бой бермади.

— Ўз кўзинг билан кўрдинг, беш эмас, ўн панжамни оғзимга тиқдим, ҳеч қанақа зарар бўлгани йўқ.

Хайканинг ҳунарига дўсти қойил қолди. У ҳам бир-икки марта беш-ўн панжасини оғзига тиқиб уриниб кўрди, аввал билинмади, аммо кетма-кет қайтарган эди, лабининг икки чеккаси ўткир пичоқ кесгандек жиззиллаб ачишди, кўнгли беҳузур бўлди. Шундан кейин у дўстига:

— Қойилман сенга, роса ҳавосини олибсан, — деб тан беришга мажбур бўлди.

— Бўлмасамчи, киройи иш қилганга яраша, ўрнига қўйсанг қилда, — Хайка мақтанишдан энди мағрурланишга ўтган эди, — сельпомизнинг пайчиларига ҳайронман, райондан ундирадиган ман-ку, «келган молни бизга сотмай ўзи ўмаради» дейишади. Нима, бизга тириклик керак эмасми... Нима бўлувди дегин, бир кун сельпога 57 та аёлларнинг калта қилиб тикилган духоба пальтоси бериладиган бўлди. Қарасам нархи 381 сўм, бозорда 600—700 сўмга оёғини ерга теккизмайди. Сельпо қарамоғидаги магазинларга 5-6 та бердим-да, қолганини чой пули бўлар деб олиб қолдим. Нима бўлибди, бизга пахтакорларга сотинг деб берилган бўлса, мен ҳам бозорда нуқул пахтакорларни топиб сотдим. Бир-икки бошқа касбдагилар харидор бўлишган эди, сотмадим...

— Тасанно дўстим,—меҳмон кайф аралаш мизмоннинг елкасига уриб қўйди.

— Эй дўстим, мен сенга ёқаётган оловимнинг учқунини кўрсатдим, 20 — 30 та пальтодан келган фойда нима бўларди, дейсан.

Дўсти Хайканинг ҳикоясини тинглар экан, ўзининг қилган ишлари уникининг олдида бир томчи сувдай бўлиб кўринар, бирор гап айтиб Хайкани қойил қолдиришга кўзи етмасди. Бунинг устига Хайка ўзининг сонсиз-саноқсиз «муваффақиятлари»ни санашдан чарчамасди.

— Бир кун базага борсам сельпонгизга 12 та пианино ажратилган, олиб кетинг деб қолишди. Юрагим «жиғ» этиб кетди, секин чеккага чиқиб олдин беш панжамни, кейин чап қўлимнинг беш панжасини оғзимга тиқиб кўрган эдим, билинмади. Ҳаммасини ҳам ўмарсам бўлавераркан, деб кўнглимга тугиб қўйдим-да, ҳужжатни расмийлаштириб йўлга равона бўлдим. Биласан, сельпомиз территориясида 19-магазин бор. Нега билмайсан, союзНИХИнинг селекция станцияси ёнидаги-да, бир борган эдинг-ку, ҳа, ана ўша. 3 та пианинонинг факторини шу магазинга ёздим, пианинони олиб ҳам бордим. Лекин машинадан туширганим йўқ. Магазин мудири ҳам кўп қобил-мўминда, фактурга «олдим, сотдим» деб қўл қўйиб бера қолди. Қайтариб олиб келдим. Шаҳарга келтириб 2-3 ойдан бери илтимос қилиб юрганларга буриб юбордим, пулни пул топади деган гап тўппа-тўғри экан дўстим.

— Битта-яримтасини ўша ерда сотмабсан-да...

— Хўп қизиқсанда, оғайни, елкангга қўниб турган давлат қушини ҳайдаб учирасанми? Селекция станциясининг маданият уйига пианино кераклигини билмайманми, биламан. Нима, улар деб мен келадиган фойдамни ўтга ташлайми?

— Шундай-куя, ҳар қалай...

— Эй дўстим, мен уларга сахийлик қилсам, базадагилар мендан миннатдор бўлишадими. Унику қўявер, мана бунисига қулоқ сол.

Хайка лаб-лунжини артиб яна «сайраш»да давом этди:

— Тегирмон етти хазинанинг бири дейишади, ман ўйлайман агар хазина еттита бўлса, шундан учтаси сельпода, Сабабки, пальтонинг фойдаси устига пианиноники келиб қўшилади, тикув машинасидан келган фойдани санаб бўлмасингдан духобанинг пули «мани ол» дейди. Бу хазина бўлмай яна нима хазина бўлади. Кунлардан бир кун (шу йил 11 октябрда) 20 та тикув машинаси олиб келдим, пайчиларга 4 таси бўлади-да, деб қолганини чеккага буриб қўйдим, орадан беш кун ўтгач (16 октябрда) 210 метр духоба туширдим. Буларнинг устига ҳам «пахтакорлар учун» деб ёзиб қўйилган. Нима кўп, пахтакор кўп, Дўрмондагиси бўлмаса, Тошкентга келгани бор, дедим-да, моллардан ярим-ёртисини пайчиларга берган бўлдим, қолганини жойига жойладим. Негаки, шу молларни олаётганимда ўн панжамни эмас, қўлимни мушт қилиб оғзимга тиқиб кўрганимда ҳам ҳеч нима бўлмаган эди. Ишим хамирдан қилни суғиргандек бешикаст бўлди. Мана шундан кейин мен одамларнинг:

— Беш панжангни бирйўла оғзингга тиқма, лабинг йиртилиб кетади, деган гапига ишонмай қўйдим.

Меҳмон унинг бу сўзларини тасдиқлаган бўлиб кўзларини юмган ҳолда бош ирғиди.

Биз ҳам сельпонинг савдо мудири Хайка Натанович Меровнинг гапига ишонамиз. Чунки унинг ўнг қўлини Оржоникидзе район матлубот жамиятининг раиси Инобат Назирова, чап қўлини Дўрмон сельпосининг раиси Абдулла Раҳмонов ўртоқлар тез-тез ёғлаб туришади-да. Шунинг учун ҳам ўткир тирноқли панжалари қадалса ҳам Хайка сира ўқчимайди.

С. МАҲКАМОВ.

Тўртинчи рўйхат

СССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ мамлакатимизда 1959 йил 15 январдан 22 январгача Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати ўтказилади.

Аҳолини рўйхатга олиш янги воқеа эмас, албатта. Жуда қадимги замонларда ҳам давлат ҳокимият органлари аҳолини рўйхатга олишга мажбур бўлганлар. Ҳарбий хизматга олиш, солиқ тўплаш ва маъмурий қурилиш вазифалари аҳолининг сони ҳамда таркиби ҳақида дастлабки маълумотларни талаб қилган. Бизга етиб келган қадимий маълумотларга кўра эрамиздан 2800 йилдан зиёдроқ илгари Хитойда аҳоли рўйхатга олинган.

Киев русида ва Новгородда аҳолининг рўйхатга олинганлиги ҳақида ҳам маълумотлар бор. Шу территорияда йиғиладиган солиқнинг миқдорини аниқлаш мақсадида 1245, 1257, 1259 ва 1273 йилларда татарлар томонидан аҳоли рўйхатга олинган эди.

Петр I нинг 1719 йилда чиқарган Фармони асосида солиқ солиш мақсадида XVIII ва XIX асрларда аҳоли рўйхати ўтказилган эди. Ўша даврларда бутун мамлакат аҳолисини эмас, балки унинг бир қисмини, шунда ҳам аҳолининг камбағал табақаси ҳисобга олинган эди. Шунинг учун ҳам у замонларда ўтказилган рўйхатни чин маънода аҳоли рўйхати деб бўлмайди.

Революциядан илгари чор Россиясида 1897 йил 8 февралда (эски ҳисоб билан 28 январда) биринчи ва ягона умумаҳоли рўйхати ўтказилган эди.

В. И. Ленин ўзининг «Россияда капитализмнинг ривожланиши» номли асарини ёзишда ўша аҳоли рўйхатида тўпланган ҳужжатлардан фойдаланди.

1959 йил январда ўтказиладиган Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати Совет ҳокимияти даврида ўтказилаётган тўртинчи рўйхатдир. Совет Россиясида биринчи марта аҳоли ва қишлоқ хўжалиги, қисман саноат корхоналарини рўйхатга олиш В. И. Лениннинг ташаббуси билан 1920 йилда, чет эл интервенцияси ва гражданлар уруши, хўжаликда вайронлик ҳукм сураётган бир даврда ўтказилган эди. Бу рўйхатда тўпланган ҳужжатлар мамлакатимизда янги ҳаёт қуришни планлаштиришда фойдаланилди.

Иккинчи Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати 1926 йил 17 декабрда ўтказилди. Бунда мамлакат территориясидаги бутун аҳоли рўйхатга олинди ва ёш Совет давлатининг мамлакат хўжалигини тиклашда қўлга киритган дастлабки ютуқларини белгилаш имкониятини берди. Рўйхатда тўпланган ҳужжатлар социализм қуришнинг биринчи беш йиллик планига асос қилиб олинди.

Учинчи Бутуниттифоқ аҳоли рўйхати 1939 йил 17 январда ўтказилди.

Учинчи Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатидан кейин ўтган давр мобайнида мамлакатимиз ўз бошидан катта воқеаларни кечирди. СССР Улуғ Ватан урушининг оғир синовларидан ўтди. Тарихан жуда қисқа муддатда қаҳрамон совет халқи уруш жароҳатларини тузатди. Мамлакат олға томон қадам ташлаб, саноат ва қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда урушдан илгариги даражадан анча ўзиб кетди.

Кейинги йилларда кўпгина районлар ўзлаштирилди. Янги шаҳарлар барпо этилди. Зоғ учмаган чўл-биёбонларда одамлар пайдо бўлди. Қаҳрамон совет кишилари гиёҳ унмаган қўриқ ва бўз ерларда ғалла ва пахтадан мўл ҳосил олмоқдалар, боғ-роғлар барпо этмоқдалар. Коммунистик партия 1959 — 1965 йилларга мўлжалланган етти йиллик планни олға сурди. Ана шу буюк программани амалга ошириш учун ҳам мамлакатимиз аҳолиси тўғрисида янги маълумотларга эга бўлишимиз керак.

Ҳукумат томонидан тасдиқланган рўйхат (рўйхатга олиш варақаси) программаси 15 саволдан иборат. Бу саволларга олинган жавоблар СССР аҳолисининг жинси, ёши, маълумоти, оилавий аҳволи, миллати, тили тўғрисида тўла маълумот беради ва уларнинг халқ хўжалигининг тармоғи ва ишлаб чиқаришнинг қайси соҳасида нима иш билан машғул эканлигини кўрсатиб беради.

Рўйхат варақасидаги ҳар бир кўрсаткичнинг ўзига хос аҳамияти бор. Масалан, етти ёшга тўлган болаларнинг сони тўғрисида маълумотга эга бўлмай туриб, мактаб ва болалар муассаасалари қурилишини, ўқитувчилар ва тарбиячилар тайёрлаш планини тузиш мумкин эмас. Аҳолининг ёшини, жинсини белгиламай туриб, жойлардаги савдо тармоқларига молларни тўғри тақсимлаб бўлмайди. Аҳолининг маълумоти тўғрисидаги саволга берилган жавоб келгусида юқори ва ўрта ўқув юртлари қуриш планини белгилашда ёрдам беради ва ҳоказолар.

Совет Иттифоқида аҳолини рўйхатга олишга тайёргарлик ишлари кун сайин қизиб бормоқда. Аҳоли пунктларининг рўйхати ва чегарасини аниқлаш, кўчаларнинг номларини, уй ва квартираларнинг номерларини тартибга солиш, шаҳар ва ишчи поселкаларининг янги планларини тузиш, шунингдек районларнинг картасини тайёрлаш юзасидан олиб борилаётган ишлар асосан тугалланди.

Марказий Статистика бошқармасининг район ва шаҳар инспекторлари ҳар бир район ва шаҳар территориясини рўйхатга олиш бўлимларига, инструкторлик ва ҳисобот участкаларига ажратдилар. Район ва шаҳар инспекторлари керакли миқдорда рўйхатга олиш варақалари, инструкция ва бошқа аҳолини рўйхатга олиш ҳужжатлари билан таъминландилар.

Совет Иттифоқида аҳолини рўйхатга олишда 600 мингга яқин киши иштирок этади. Тошкент областида эса 5 мингга яқин киши аҳолини рўйхатга олиш билан шуғулланади.

11 январдан 14 январгача рўйхатга олувчилар ўз участкаларини айланиб, айрим хонадонларнинг четда қолиб кетмаслиги учун қўшни участкаларнинг аниқ чегарасини белгилайдилар. Улар уйма-уй юриб, рўйхатга олинадиган кун ва соатини хабар қиладилар, рўйхатга олишнинг тартибини тушунтирадилар, хонадондаги кишиларнинг қай маҳалда уйда бўлишларини аниқлайдилар.

Рўйхатга олиш, яъни рўйхат варақасини тўлдириш 8 кун давомида — 15 январдан 22 январгача ўтказилади. Шу муддатда ҳисобга олувчи ҳар бир катта ёшдаги аҳоли билан шахсан учрашмоғи лозим.

Учрашишнинг қай вақтда бўлишидан қатъий назар варақани тўлдириш 14 дан 15 январга ўтар кечаси соат 12 дан бошланади. 14 дан 15 январга ўтар кечаси хонадонда ётиб қолган ёки шу муддатда мазкур хонадонга келган киши рўйхатга олинади.

Шуни унутмаслик керакки, аҳолининг сони узлуксиз ўзгариб туради. Масалан, 1957 йилда Совет Иттифоқи аҳолисининг сони бир минутда 7 киши туғилган. Ёки суткасига деярли 10 минг киши ошган. 1957 йилда Тошкент областининг ўзида (Тошкент шаҳаридан ташқари) бир соатда 6 киши туғилган, бир киши ўлган. Шундай қилиб бир соатда область аҳолиси бешта кўпайган. Аҳолининг бир суткалик ўсиши 117 кишини, бир йилда эса 42 мингдан зиёдроқ кишини ташкил қилади.

Ўтказилган рўйхатнинг қанчалик тўғрилигини аниқлаш учун 23 январдан бошлаб 1 февралгача инструктор-назоратчилар ҳисобга олувчилар билан бирликда, қишлоқларда эса қишлоқ Советининг вакиллари билан барча уйларни айланиб чиқадилар. Ҳисобга олинган аҳоли сонини текширадилар. Рўйхатга ўтмай қолган кишилар ёки икки марта ёзилган кишилар бор-йўқлигини аниқлайдилар.

Рўйхатга олишнинг 15 январга белгиланиши бечиз эмас. Шу куни ҳафтанинг ўртаси (пайшанба) бўлиб аҳолининг кўпайиши ҳафтанинг бошқа, масалан, шанба, якшанба, ва душанба кунларига қараганда камроқ ўзгаради.

Совет кишилари қаерда бўлмасин улар албатта Бутуниттифоқ аҳоли рўйхатидан ўтиши лозим.

Аҳолини рўйхатга олишга ташкилий равишда тайёрланиш ва уни умумхалқ иши сифатида муваффақиятли ўтказишимиз керак.

А. ГОСТЕВ,
Тошкент область Статистика бошқармасининг бошлиғи.

ГАЗЕТА ТЕМАСИДА

Газетанинг мазмунини янада яхшилаймиз

Бўстонлиқ район газетаси **«Сталин туи»**нинг чиқа бошлаганига 25 йил тўлди. Бу вақт ичида газетанинг 2.000 та яқин сони чиқди. Район газетаси партия ва ҳукуматимиз қарорларини кенг пропаганда қилишда, меҳнаткашларни галдаги хўжалик вазифаларини муваффақиятли бажаришга сафарбар этишда ташкилотчилик ролини ўйнаяпти.

«Сталин туи» газетаси, илғорлар тажрибасини кенг ёйишда анчагина ишлар қилди. Газета КПСС XX съезди тарихий қарорларини бажариш учун курашиб, колхозчилар, совхоз ишчиларининг эътиборини пахтачилик, чорвачиликни ривожлантиришга жалб этмоқда.

Газетада ишлаб чиқаришда фойдаланилмаётган резервларни ишга солиш ва улардан фойдаланишга доир кўпроқ материаллар босиляпти. Илғор чорвадорлар, боғбонлар, пахтакорларга газета саҳифасида кенг ўрин берилиб, уларнинг тажрибалари оммалаштириляпти. Ишдаги камчиликлар танқид остига олинаётир.

Сўнгги йилларда газетанинг активлари анча кўпайди. Унинг жойларда 100 дан ортиқ ишчи-деҳқон мухбири бор. Кўпгина партия, совет, хўжалик ташкилотларининг раҳбарлари ўзларининг хат-хабарлари билан газетага қатнашиб турибдилар. М. Асанов, З. Масатов, А. Раҳимбердиев, В. Бабочкин, С. Калмиков, Тайберганов, А. Қулдибоев, Э. Аҳметов кабилар ана шулар жумласидандир. Улар тез-тез редакцияда бўладилар, семинарларда қатнашадилар, топшириқлар оладилар. Чўпон, молбоқарларнинг мақолаларини уюштиришда редакция ходимларига яқиндан ёрдам бермоқдалар.

Лекин шу билан бирга газетанинг ишида жиддий камчиликлар ҳам бор. У ўз саҳифасида район экономикасини атрофлича кенг ёритаётгани йўқ. Ҳали ҳам бизда область, республика газеталарида босилган, лекин район экономикасига тааллуқли бўлмаган катта-катта материалларни кўчириб босиш каби фактлар учраб турибди. Саноат корхоналарининг ишидаги ютуқ ва камчиликлар газетамизда ўз ифодасини тўла топмаётир. Бошланғич партия ташкилотларининг, посёлка ва қишлоқ Советларининг фаолияти кўп ҳолларда газетамизнинг эътиборидан четда қолмоқда.

Биз ишчи-деҳқон мухбирлари билан ишлашни тубдан яхшилаб, юқоридаги йўл қўйилган камчиликларни қисқа вақтда тузатиш учун зарур чораларни кўрамиз ва газетанинг ҳарбир сонини мазмунли, ўқувчиларга манзур бўладиган материаллар билан чиқаришга ҳаракат қиламиз.

Ж. РИСМЕТОВ,
Бўстонлиқ район «Сталин туи» газетасининг масъул секретари.

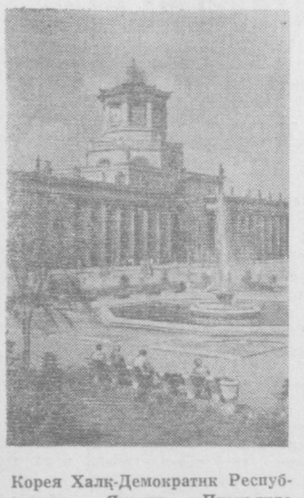

Корея Халқ-Демократик Республикаси. Яқинда Пхеньянда Марказий вокзал биноси қурилиб бўлди. Бино 3520 квадрат метр ерни эгаллайди. Унинг ичида ресторан, меҳмонхона, ўқиш ва кино заллари, оналар ва болалар хоналари, ҳаммом, медицина пункти, сартарошхона бор. Суратда: Пхеньяндаги Марказий вокзал биносининг кўриниши.

А. Воронцев фотоси, (ТАСС фотохроникаси).

КОММУНИСТИК ҚУРИЛИШНИНГ УЛУҒ ПРОГРАММАСИ

ПЕКИН, 1 декабрь. (ТАСС). Хитой жамоатчилиги ва матбуоти Совет Иттифоқида ўртоқ Н. С. Хрущевнинг КПСС XXI съездида қиладиган доклади тезисларининг умумхалқ муҳокамасига зўр эътибор бермоқдалар.

«Жэньминь жибао» газетасида «Совет Иттифоқининг етти йиллик плани — коммунистик қурилиш йўлидан жадал суръатлар билан олға бориш программаси» деган рубрикада ҳар куни СССР халқ хўжалиги айрим тармоқларининг ўсиш истиқболлари тўғрисида, ишлаб чиқариш процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш тўғрисида, транспортни электрлаштириш ва техника жиҳатдан қайта қуриш тўғрисидаги материаллар эълон қилинмоқда.

«Женьмин жибао» газетаси бугун «Коммунистик қурилишнинг улуғ программаси» деган мақоласида етти йиллик план ўзининг ғоят катта ҳажми ва ривожланиш суръатлари билан ҳайратда қолдиради, деб ёзмоқда. — Етти йиллик план совет меҳнаткашларининг моддий турмуш даражасини оширади, СССР да жаҳонда энг қисқа иш куни жорий қилинади.

Тўла ишонч билан айтиш мумкинки, деб ёзади газета, етти йиллик план Совет Иттифоқининггина эмас, балки бутун социалистик лагернинг, ер юзидаги барча тинчликсевар кишиларнинг кучларини мустаҳкамлайди. Шу сабабли, бу улуғвор программанинг эълон қилинганлиги Совет Иттифоқининг дўстларини қувонтиради ва унинг душманларини саросимага келтиради.

Етти йиллик план, деб ёзади пировардида «Женьмин жибао» газетаси, социализмнинг ривож топишига ҳеч қандай кучлар тўсқинлик қила олмаслигини ҳамда капитализм билан тинч мусобақада ғалаба социализм кучлари томонида бўлади, деган шубҳасиз фактни яна бир марта таъкидлайди.

«СОВЕТ ИТТИФОҚИ ВА ХИТОЙ БИЗНИНГ ДЎСТЛАРИМИЗ»

Ж. НЕРУНИНГ СЎЗИ

ДЕҲЛИ, 1 декабрь. (ТАСС). Матбуот хабарларига кўра, Ҳиндистон бош министри Жавоҳарлал Неру кеча Калькуттада Ганди хотирасига қурилган ҳайкални очиш маросимида сўзга чиқиб, Ҳиндистоннинг Хитой ва Совет Иттифоқи билан дўстона муносабатларда эканлигини айтган. Бу муносабатлар, деган у, дўстона муносабатлар бўлиб қолади. Совет Иттифоқи ва Хитой, деган Неру, бизнинг дўстларимиздир.

Неру Покистон билан муносабатлар ҳақида гапириб, бу муносабатлар ҳозирги вақтда эҳтимол самимий эмасдир, деди, аммо бу муносабатлар қўшни мамлакатлар ўртасидагидек бўлади, деб умид билдирган.

Неру Ҳиндистоннинг мамлакатни ривожлантириш иккинчи беш йиллик планни бажариб бўлишга ва учинчи беш йиллик планни бажаришга киришишга қатъий бел боғлаганлигини таъкидлаган. У учинчи беш йиллик план ишлаб чиқаришнинг давлат сектори кенгайтирилишини билдиради, деган. Неру «хусусий ташаббускорлик тарафдорларини», улар беш йиллик планларни бажариш ва социалистик шаклдаги жамият қуриш йўлига ғов солмасинлар, деб огоҳлантирган. Биз тўсқинликларга тоқат қилиб турмаймиз ва агар бундай тўсқинликлар қилинса, уларни супириб ташлаймиз, деган у.

ДИМИТР ГАНЕВ — БОЛГАРИЯ ХАЛҚ МАЖЛИСИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ РАИСИ

(Таржимаи ҳол)

СОФИЯ, 1 декабрь, (ТАСС). Болгария телеграф агентлиги Болгария Халқ Республикаси Халқ мажлиси президиумининг янги сайланган раиси Димитр Ганевнинг қисқача таржимаи ҳолини эълон қилди.

Ўртоқ Димитр Ганев — Вирбанов 1898 йилда Котлен околиясининг Градец қишлоғида, камбағал деҳқон оиласида туғилган. У маълумот олиб, халқ ўқитувчиси бўлди. 1921 йилдан бери у Болгария Коммунистик партиясининг аъзоси. Димитр Ганев 1923 йилда фашистларга қарши сентябрь қуролли қўзғолонини тайёрлашда, шунингдек, уни ўтказишда актив иштирок этди, бунинг учун у ишдан бўшатилиб, қамоққа олинди. 1924-1925 йилларда Софиядаги турли корхоналарда ишлайди ва айни бир вақтда Болгария Коммунистик партияси район комитетининг аъзоси бўлади. Ўша даврда у Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг легал органи бўлган «Новини» газетасининг редакторларидан бири бўлади.

Д. Ганев 1929 йилда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг аъзолигига сайланади.

У 1929 йилдан 1935 йилгача партиянинг топшириғига мувофиқ, Добруджа аҳолиси ўртасида иш олиб боради (ўша вақтда Добруджа тамомила Румыния составида эди) ва Добруджа революцион ташкилоти Марказий комитетининг секретари бўлади. 1934 йилда у Румыния Коммунистик партияси Марказий Комитети ва секретариати составига киритилди. 1935 йилда у актив революцион фаолияти учун 10 йил муддат билан қамоққа ҳукм қилинди.

Д. Ганев 1940 йилда Болгария Коммунистик партияси Добрич (ҳозирги Толбухин) околияси комитетининг секретари бўлиб ишлади, 1942 йилда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюроси составига сайланди. У Болгарияда монархия-фашист диктатурасига қарши халқ қуролли қўзғолонини тайёрлашда актив иштирок этади ҳамда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети олиб борган партиявий яширин ишнинг турли секторларига: касаба союз ишига, София округ партия комитетига раҳбарлик қилади, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг яширин органи «Работническое дело» газетасига редакторлик қилади. 1944 йил бошида унга Варна-Руса ҳарбий-оператив зонага раҳбарлик қилиш топширилди.

Болгарияда 1944 йил 9 сентябрь халқ қуролли қўзғолони ғалаба қилгандан кейин Димитр Ганев партия ва давлат органларида бир қанча раҳбарлик вазифаларида ишлайди. Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг партия VII съездидан кейин ўтказилган пленуми Димитр Ганевни Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Марказий Комитет секретари қилиб сайлади.

Туғилган кунига 60 йил тўлиши муносабати билан ҳамда партияга ва халққа кўп йиллар давомида фидокорона хизмат қилганлиги учун ўртоқ Димитр Ганев Георгий Димитров ордени билан мукофотланди ҳамда Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олишга сазовор бўлди.

БОЛГАРИЯ РАҲБАРЛАРИ ЧЕТ ЭЛ ДЕЛЕГАЦИЯЛАРИНИНГ АЪЗОЛАРИ БИЛАН УЧРАШДИЛАР

СОФИЯ, 1 декабрь. (ТАСС). Кеча кечқурун Болгария Министрлар Советида Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзолари ва аъзоликка кандидатлари, Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретарлари ва аъзолари, министрлар, Халқ мажлиси президиумининг аъзолари, Болгария деҳқончилик халқ союзи доимий бошқармаси ҳамда Ватан фронти миллий кенгаши ижроия комитетининг аъзолари Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси ва Болгария Халқ мажлиси президиуми раиси ўртоқ Георгий Дамяновни дафн этиш маросимида қатнашиш учун мамлакатга келган чет эл делегациялари аъзолари билан учрашдилар. Учрашувда ўртоқ Георгий Дамяновни дафн этиш маросимида ўз ҳукуматларининг вакиллари сифатида қатнашиш ваколатини олган дипломатик ваколатхоналарнинг бошлиқлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Темир йўллар ва ташқи савдо ташкилотлари вакилларининг халқаро кенгаши

УЛАН-БАТОР, 1 декабрь. (ТАСС). Бугун бу ерда Вьетнам Демократик Республикаси, Хитой Халқ Республикаси, Корея Халқ Демократик Республикаси, Мўғулистон Халқ Республикаси ва Совет Иттифоқи темир йўллар ва ташқи савдо ташкилотлари вакилларининг кенгаши очилди.

Мўғулистон Халқ Республикаси Транспорт ва алоқа министри Л. Ламдинжав кенгаш қатнашчиларини Мўғулистон Халқ Республикаси ҳукумати ва Мўғулистон Халқ революцион партиясининг Марказий Комитети номидан табриклади. Бу кенгаш, деди у, социалистик мамлакатлар ўртасида қардошлик муносабатларини янада ривожлантириш, уларнинг иқтисодий ҳамкорлигини мустаҳкамлаш ва кенгайтириш учун муҳим аҳамиятга эга бўлади.

9 декабргача давом этадиган бу кенгашда экспорт-импорт ва транзит юкларни ташишнинг 1959 йилги плани, шунингдек 1960-1965 йиллар учун юк ташиш планини тузиш юзасидан таклифлар қараб чиқилади.

ФРАНЦИЯ МИЛЛАТ МАЖЛИСИГА ЎТКАЗИЛГАН САЙЛОВЛАРНИНГ НАТИЖАЛАРИ

ПАРИЖ, 1 декабрь, **(ТАСС мухбири В. Сисоева).** Миллат мажлисига ўтказилган сайловларнинг иккинчи навбати тўғрисида ички ишлар министрлиги томонидан эълон қилинган дастлабки натижаларга қараганда, 465 депутатлик ўрнидан 464 таси қуйидагича тақсимланган (Корсикада ўтказилган овоз беришнинг натижалари тўғрисида маълумотлар ҳали олингани йўқ):

Франция Коммунистик партияси — 10, Франция социалистик партияси — 40, бошқа сўл группалар — 2, «сўл марказ» деб аталган группа — 8, радикаллар ва радикал-социалистларнинг республикачи партияси — 13 ЮНР партияси («Янги республикани ҳимоя қилиш иттифоқи», информация министри Ж. Сустель бу партиянинг раҳбаридир) 187, «мустақил республикачилар ва деҳқонлар миллий маркази» — 120, МРП («халқ-республикачилар ҳаракати») — 44, «христиан-демократик партия» (раҳбари Жорж Бидо) — 13, ҳар хил группалар — 27.

Парламентдаги ўринларни ўзаро тақсимлаб олмоқ учун ўнг партиялар ўртасида олиб борилган тил бириктириш ва найранглар иккинчи давранинг якунлари билан ўз поёнига етди, деб айтиш мумкин. Антидемократик сайлов системаси мана шундай найранглар ишлатишга ва тил бириктиришга бу даражада ёрдам бермаган эди. Янги парламент халқ томонидан сайланган вакиллардан иборат бўлмай қолганлигини лоақал шу фактдан билиш мумкинки, сайловнинг биринчи даврасида 4 миллионга яқин овозга эга бўлган Коммунистик партия парламентда 10 та ўрин олди. 3.600 минг овозга эга бўлган ЮНР партияси эса 187 ўрин олди.

Шундай қилиб, Коммунистик партия кандидатларини ёқлаб овоз берган миллион-миллион сайловчилар парламентга ўз вакилларини ўтказиш имкониятидан маҳрум қилиндилар. Бошқа сўл партияларнинг кандидатларини ёқлаб овоз берган ва ҳатто бир қанча округларда социалистик партия кандидатларини ёқлаб овоз берган сайловчилар ҳам мана шундай ҳолга тушиб қолдилар, ваҳоланки социалистик партия ҳукмрон партиялардан бири эди. Социалистик партиянинг раҳбарлари ўнглар билан ҳамкорлик қилганликларига қарамай, бу партия ўзининг кўп ўрнини йўқотди. Гарчи бу партиянинг бош секретари Ги Молле Сустельнинг ошкора ёрдами билан Аррасда сайланган бўлса ҳам, лекин атоқли социалистларнинг кўплари сайланмай қолдилар.

Ўнг ва реакцион гуруҳлар расмий пропаганда ёрдамига таяниб Коммунистик партия кандидатларига қарши, шунингдек Жазоирдаги урушга қарши курашиб келган ва халққа жуда манзур бўлган ўнг арбобларга қарши айниқса қутуриб кураш олиб бордилар. Сўл кучларнинг ораси бузилганлиги реакционерларнинг ўз кирдикорларини амалга оширишларига кўп жиҳатдан ёрдам берди. Монтрей шаҳрида (Сена департаменти) маҳаллий бош кенгашчи Профише кандидатураси Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг секретари Жак Дюкло кандидатурасига қарши қилиб қўйилди. Жак Дюкло сайловнинг биринчи даврасида 40 процентдан кўпроқ, яъни Профишега нисбатан анча кўп овоз олган бўлса ҳам, лекин сайловнинг иккинчи даврасида олдидан социалистик партия кандидати ўзини рўйхатдан чиқариб ташлади ва Профишени ёқлаб овоз беришга чақирди ва бу билан Профишенинг шу райондан депутат бўлиб ўтишига ёрдам берди. Бироқ, реакционерлар ҳарқанча ҳаракат қилсалар ҳам Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг бош секретари Морис Торезнинг сайланишига халақит бера олмадилар, Морис Торез кандидатураси овозга қўйилган округда сайловчиларнинг ярмидан кўпи уни ёқлаб овоз берди. Шундай қилиб, янги Миллат мажлисида ўнг группалар сўл группаларга қараганда анча кўп ўринга эга бўладилар ва парламентнинг фаолиятида ва сиёсий йўлни белгилашда, ҳеч шубҳасиз, бош роль ўйнайдилар.

АФРИКА ХАЛҚЛАРИ ОЗОД БЎЛСИН!

Москваликлар Африкани империализмдан озод қилиш учун кураш кунини нишонламоқдалар

1 декабрда Москва университетига Африкани империализмдан озод қилиш учун кураш кунига бағишланган кечага минглаб киши келди. Кечада Совет пойтахти меҳнаткашларининг вакиллари билан бирга кўпгина чет мамлакатларнинг студентлари ҳам ҳозир бўлдилар.

Меҳмонлар орасида Бирлашган Араб Республикасининг СССР даги элчиси Муҳаммад А. Алкуний жаноблари ва Суданнинг СССР даги муваққат ишлар вакили Э. Б. Абдил Мутаал жаноблари бор эди.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети, Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи, Москва давлат университети коллективи номидан ёзувчи А. В. Софронов кириш нутқи сўзлади.

Осиё ва Африка мамлакатлари бирдамлиги Совет комитети президиумининг аъзоси академик Е. М. Жуков доклад қилди. У Африкани империализм зулмидан озод қилиш йўли билангина Африка халқларининг равнақини таъминлаш мумкин, деб таъкидлади. Америка империалистлари Африкада империалистик тартиб сақлашдан иборат шармандали вазифани ўз зиммаларига олганлар. Бу сиёсат африкаликларнинг ғазаб ва нафратини тобора кучайтирмоқда.

Москва давлат университетида ўқиётган хитой студентлари, аспирантлари ва практикантлари номидан сўзга чиққан аспирант Син Шуган дўстона нутқ сўзлади.

Москва энергетика институтининг аспиранти Яхё Алмашад (Бирлашган Араб Республикаси) Африкани кўпинча империализмнинг сўнгги «таянчи» деб атайдилар, деди. Шу сабабли Африка халқларининг миллий мустақиллик ва озодлик йўлидаги курашида уларни қўллаб-қувватлаш соф виждонли ҳар бир кишининг муқаддас бурчидир.

Серго Орджоникидзе номидаги станок заводининг слесари П. П. Поздеев йиғилиш қатнашчиларига Москва меҳнаткашлари номидан салом топширди.

Медицина институтида ўқиётган жазоирлик студент Мустафо Негади Жазоир халқининг озодлик йўлидаги мардона кураши ҳақида гапирди.

Москва давлат университети тайёргарлик курсининг тингловчиси Мишель Аийх (Того) йиғилиш қатнашчиларини табриклади.

Йиғилишда Чет мамлакатлар билан дўстлик ва маданий алоқа совет жамиятлари союзи президиуми раисининг ўринбосари Н. Т. Сизов ва Тожикистон университети чет тиллар кафедрасининг мудири М. В. Шахобова сўзладилар.

Кеча қатнашчилари гулдурос қарсаклар билан резолюция қабул қилдилар. Улар бу резолюцияда озодлик ва миллий мустақиллик учун курашаётган Африка халқларига қизғин салом йўллайдилар. (ТАСС).

ЯДРО ҚУРОЛИ СИНОВЛАРИНИ ТЎХТАТИШ ЮЗАСИДАН УЧ ДАВЛАТ КЕНГАШИ

ЖЕНЕВА, 1 декабрь. (ТАСС). Бугун ядро қуроли синовларини тўхтатиш юзасидан ўтказилаётган кенгаш қатнашчиларининг навбатдаги мажлиси бўлди. СССР вакили раислик қилди. Кенгаш қатнашчилари бундан илгари киритилган ҳужжатларни: атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги масала юзасидан Совет ҳукуматининг декларациясини, атом ва водород қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги битимнинг қайта қараб чиқилган совет лойиҳасини ҳамда ядро қуроли синовларини тўхтатиш тўғрисидаги ва ядро қуроли синовлари устидан контроль қилувчи ташкилот билан ҳамкорлик қилиш ҳақидаги мажбуриятларга доир шартноманинг АҚШ делегацияси тақдим этган биринчи моддаси текстини муҳокама қилдилар.

Навбатдаги мажлис 2 декабрга тайинланган.

СОВЕТ ФУТБОЛЧИЛАРИ ХИТОЙДА

ПЕКИН, 1 декабрь. (ТАСС). Синьхуа агентлигининг билдиришича, бугун Уханда Хитойда меҳмон бўлиб турган «Пахтакор» жамияти футбол командаси (Тошкент) билан Ухань футболчилари ўртасида ўртоқларча учрашув бўлган. Ўйин совет футболчилари фойдасига 3:1 ҳисоби билан тугаган.

БИРЛАШГАН МИЛЛАТЛАР ТАШКИЛОТИНИНГ БОЛАЛАРГА ЁРДАМ ФОНДИ ДИРЕКТОРИНИНГ ЎЗБЕКИСТОНДА БЎЛИШИ

Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг болаларга ёрдам фонди директори Морис Пейт Ўзбекистонда меҳмон бўлиб турди. Морис Пейт Осиё ва Европа қитъаларидаги мамлакатлар бўйлаб сафар қилмоқда.

Морис Пейт Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг ва Қизил ярим ой республика жамиятининг раҳбарлари билан, педиатр врачлар билан суҳбатлашди, Тошкент тўқимачилик комбинатидаги ва шаҳар атрофидаги колхозлардан биридаги болалар муассасаларини бориб кўрди.

Морис Пейт Тошкентдан Москвага жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

Ёш санъаткорлар муваффақияти

Залда жимлик. Ҳамманинг кўзи саҳнада. Сологубнинг «Раҳимдиллик балоси» водевили ўйналмоқда. Артистлар шундай жонли, шундай мароқли ўйнамоқдаларки, томошабинлар ҳатто уларнинг ҳаваскор эканликларини ҳам унутиб қўйганлар.

Ҳамманинг диққатини ўзига тортган бу ёш талантлар Тошкент педагогика институтининг студентлари М. Ланда, М. Зокиров, Г. Нестяева, А. Талалаевалар эди.

Институтда драма тўгараги ташкил этилганига ҳали кўп вақт бўлгани йўқ. Лекин ижодий коллектив анча иш қилиб қўйди. «Таштекстильмаш» заводида, Янгиер шаҳрининг бир неча корхоналарида ўз талантларини муваффақиятли намойиш қилиб, катта ҳурмат қозонди.

Тўгаракка Охунбобоев номли республика ёш томошабинлар театрининг артисти Г. И. Цинкобуров раҳбарлик қилмоқда. Унинг раҳбарлигида ҳаваскорлар «Фабрика қизи», «Ёшларнинг саломатлиги учун» каби пьесаларни муваффақиятли саҳнага қўйди. Ҳозирги кунларда тўгарак коллективи ўзбек адабиёти ва санъати декадасига атаб Григорьевнинг «Рус актерининг қизи» пьесасини саҳнага қўймоқда.

М. Е. ТОНКОНОГОВ.

Суратда: «Раҳимдиллик балоси» водевилидан бир кўриниш. 1) Катенька (студентка Нестяева), 2) Александр (студент М. Зокиров)

Фото авторники.

Тинчлик учун курашга бағишланган янги спектакль

Тошкентдаги Горький номли драма театрида «Аждаҳо ва қуёш» спектаклининг премьераси бўлиб ўтди. Пьеса автори — тошкентлик драматург А. Гинзбург америкаликлар япон шаҳарлари устига атом бомбалари ташлаганликлари муносабати билан Японияда бўлиб ўтган воқеаларни ўз асарига асос қилиб олган.

Спектакль Япониядаги ва ер юзининг бошқа мамлакатларидаги оддий кишиларнинг тақдири, уларнинг тинчлик учун, атом ва водород қуроли ишлаб чиқаришга ва бу қурол синовларини ўтказишга қарши олиб бораётган кураши ҳақида ҳикоя қилади.

Спектакль зўр муваффақият қозонди. (ЎзТАГ).

Энг яхши ҳикоя ва очерк учун адабий мукофотлар

СССР Ёзувчилар союзининг секретариати ойда бир марта чиқадиган адабий-бадиий ва ижтимоий-сиёсий «Дружба народов» журнали редакция кенгашининг ҳозирги замон темасидаги энг яхши ҳикоя ва очерк учун «Дружба народов» журналининг ҳар йил берадиган Бутуниттифоқ адабий мукофотларини 1959 йилдан бошлаб таъсис этиш тўғрисидаги қарорини маъқуллади.

Мукофотлар ҳар йил қардош халқларнинг тилларидаги республика журналларида босилган, шунингдек авторлар ёки республика журналларининг редакциялари томонидан ёпиқ адабий конкурсга тақдим этилган ва «Дружба народов» журналида босилган асарлар кўриб чиқилгандан кейин редакция кенгаши томонидан берилади.

Ўнта мукофот белгиланди, шулардан етти мукофот асарларнинг авторларига (ўн минг сўмлик битта биринчи мукофот, ҳар бири етти минг сўмлик иккита иккинчи мукофот, ҳар бири беш минг сўмлик тўртта учинчи мукофот) ва ҳар бири беш минг сўмлик учта мукофот шу асарларни босиб чиқарган республика журналларининг редакцияларига берилади.

Ҳар йил конкурс якунланганидан кейин «Дружба народов» журналининг редакция кенгаши мукофотлаган ва маъқуллаган асарлар алоҳида тўплам қилиниб нашр этилади. «Дружба народов» журналининг ҳозирги замон темасидаги энг яхши ҳикоя ва очерк учун берадиган адабий мукофотлари кўп миллатли совет адабиётида шу жанрларнинг янада ривожланишига, ҳеч шубҳасиз, ёрдам беради.

Поэзия кечаси

Яқинда Тошкентдаги Округ офицерлар уйининг концертлар залига пойтахт китобхонлари тўпланишди. Улар бу ерга Бутуниттифоқ ёзувчиларининг III съезди олдидан ўтказиладиган «Ватанимни куйлайман» деб аталган поэзия кечасига келган эдилар.

Кечада ёзувчи Константин Симонов бўлажак съездга қандай тайёргарлик кўрилаётгани, СССР ёзувчиларининг II съездидан бери ўтган давр ичида совет адабиёти эришган муваффақиятлар ҳақида гапирди. Шунингдек нотиқ совет ёзувчилари олдида турган вазифаларни ҳам уқтириб ўтди.

Шундан сўнг Симонов ва Миркуҳсин ўз ижодий планлари билан йиғилганларни таништирдилар ва янги ёзилган шеърларидан ўқиб бердилар. Бу кеча китобхонларда яхши таассурот қолдирди.

А. ПЎЛАТОВ.

БИЛАСИЗМИ?

✦ Момақалдироқ овози 25 километргача бўлган масофадан эшитилади.

✦ Ассирий ва бошқа шарқ халқлари жанговар кучук отрядларига эга бўлганлар. Бу кучук отрядлари жангларда иштирок этган.

✦ Энг қадимги географик карта эрамиздан олдинги 2000 йилларда лойдан ясалган доскага чизилган.

✦ Пашша бир секундда қанотини 330 марта қоқади, капалак шу вақт ичида эса фақат икки марта қанот қоқади.

✦ 2500 метр баландликда самолётда учганда ҳаводa оғирлиги 6 килограммгача бўлган қушлар учрайди.

✦ Дунёдаги энг фойдали ўсимлик бамбукдир. Ундан — озуқа сифатида, уй-жой қурилишида, қурол, мебель, сават, трубалар, қоғоз ишлашда, аркон, меҳнат қуроли ясашда, безак ишларида ва бошқа жуда кўп зарур нарсаларда фойдаланиш мумкин.

Тошкентнинг томоша залларида

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 5/XII да **Юрак ёнмоғи керак.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — 50 лилипут артист иштирокида **музикали аттракцион.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун **Кучукчалар.**

«ИСКРА», «ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Катта кўча.**

«ТАШЭНЕРГОСТРОЙ» қурилиш бошқармасига Тошкент ва Чирчиқ шаҳарларида доимий ва вақтинча ишлаш учун **сувоқчилар, бўёқчилар, дурадгорлар, ғишт терувчилар, бетончилар, арматурачилар, шогирдлар, ёрдамчи ишчилар**

КЕРАК

10 синфни тамомлаган ёшлар қурилиш мутахассисликларига ўргатиш учун қисқа муддатли курсга таклиф этиладилар.

Воладарский кўчасида қурилиш бошқармасининг кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. (4- автобуснинг «РМЗ» остановкаси).

Тошкент шаҳар **«ГОРОЧИСТКА» ТРЕСТИГА бош бухгалтер**

КЕРАК

Болгарские огороди кўчаси, 43- уйда кадрлар бўлимига мурожаат қилинсин. Телефон — 35-668.

СПОРТ

„Меҳнат" жамияти биринчилиги учун кураш тамом бўлди

Шахматчилар ўртасида «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти биринчилиги учун кураш тамом бўлди. Турнир охирида спорт кураши айниқса қизғин тус олди. Анча ўйиндан бери олдингилар сафида келаётган Г. Власов хотин-қизлар ўртасида республика чемпиони Э. Илязовага ютқазиб, биринчилик учун курашдан воз кечишга мажбур бўлди. Кекса шахматчи З. Хўжаев ва биринчи разрядли ёш шахматчи В. Горев ўртоқларнинг ўйини ҳаммани қизиқтирди. Улар 13 имкониятдан 10 тадан очко тўплашга муваффақ бўлдилар. Хўжаев ва Горев биринчи ва иккинчи ўринни бўлиб олдилар.

Мусобақа қатнашчилари Е. Надеждин 9 очко, Илязова 8,5 очко, У. Элбеков ва Г. Власов 8 тадан очко, Набирахўжаев 7,5 очко олдилар. Бу мусобақада дастлабки олти ўринни эгаллаган шахматчига «Меҳнат» жамиятининг республика биринчилиги мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқи берилди.

Мусобақа якунлари Тошкент областида анчагина кучли шахматчилар етишиб чиқаётганини кўрсатди.

И. БИРБРАГЕР,
шахмат композицияси бўйича спорт мастери.

ЎҚУВ-ТРЕНИРОВКА МАШҒУЛОТЛАРИ БОШЛАБ ЮБОРИЛДИ

1959 йилга мўлжалланган спорт календари планига мувофиқ Тошкентда 2 мартдан 9 мартгача баскетбол бўйича «Б» классi командалари ўртасида (Ўрта Осиё зонаси) Бутуниттифоқ биринчилиги мусобақалари ўтказилади. Мусобақада Ўрта Осиё ва Қозоғистон республикалари командаларидан ташқари Сибирь ва Узоқ Шарқ мусобақаларида ғолиб чиққан РСФСР баскетболчилари командаси ҳам қатнашади.

Бутуниттифоқ биринчилиги мусобақаларида қатнашиш ҳуқуқига эга бўлиш учун Тошкент шаҳридаги спорт коллективлари ҳозирданоқ тайёргарлик ишларини бошлаб юбордилар. Энг яхши командаларни танлаб олиш учун республикамиз пойтахтида кучли коллективларнинг мусобақаси ўтказилади, сўнгра Қорақалпоғистон АССР, Тошкент шаҳар командалари ва бошқа областларнинг коллективлари республика биринчилиги мусобақасида қатнашадилар. Ана шу ўйинда биринчиликни олган коллектив Бутуниттифоқ мусобақаларида қатнаша олади.

Шу кунларда Тошкентдаги кўнгилли спорт жамиятлари базаларида баскетболчилар ўқув-тренировка машғулотларини мунтазам равишда ўтказмоқдалар. Ўртоқлик учрашувлари ташкил этиб, ўз маҳоратларини оширишга ҳаракат қилмоқдалар.

Л. ПЬЯНЦЕВ.

Телевизор экранида

4 ДЕКАБРДА

19.30. Катта ва ўрта ёшдаги ўқувчилар учун рус тилида «Меҳнат билан тарбиялаш» деган эшиттириш.

20.10. Киножурнал.

20.20. Саноат ходимлари учун рус тилида эшиттириш.

20.35. Сўнгги ахборот.

20.50. «Кино санъати» телевизион журнали.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА

3 декабрда

ХОРАЗМ АШУЛА, МУЗИКА ВА РАҚС АНСАМБЛИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Шаҳодат Раҳимова, Фотима Борухова, Ғулом Абдураҳмонов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Коммуна Исмоилова, Эргаш Шукруллаев, Карим Алиев** ва бошқалар қатнашади.

4 ва 7 декабрда

ЎЗБЕК ХАЛҚ ЧОЛҒУ АСБОБЛАРИ ОРКЕСТРИНИНГ

КОНЦЕРТИ

Оркестрнинг бадиий раҳбари ва бош дирижёри — **Саид Алиев,** дирижёр — **Аббос Баҳромов.**

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ артистлари **Мукаррама Турғунбоева, Шаҳодат Раҳимова, Фотима Борухова, Ғулом Абдураҳмонов,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Эргаш Шукруллаев, Карим Алиев,** VI Жаҳон фестивали лауреатлари **Клара Жалилова, Фозил Харротов, Мирза Тоиров, Ғафуржон Иноғомов,** солистлардан **Тоштемир Шарипов, Маҳмуд Муҳамедовлар** қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар кундуз соат 3 дан сотилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136, Совет қурилиши бўлими 136, Маданият бўлими — 132, Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135, Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135 Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156, Маҳаллий ахборот бўлими — 132, Секретариат — 29040, Элонлар бўлими — 38142.

Р-09012. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Б-623.